

PETROS ENI

PETROS ENI

PETER (JE) DNU

Spracoval: Maroš Milo & Martin Mihál, Prievidza 2007

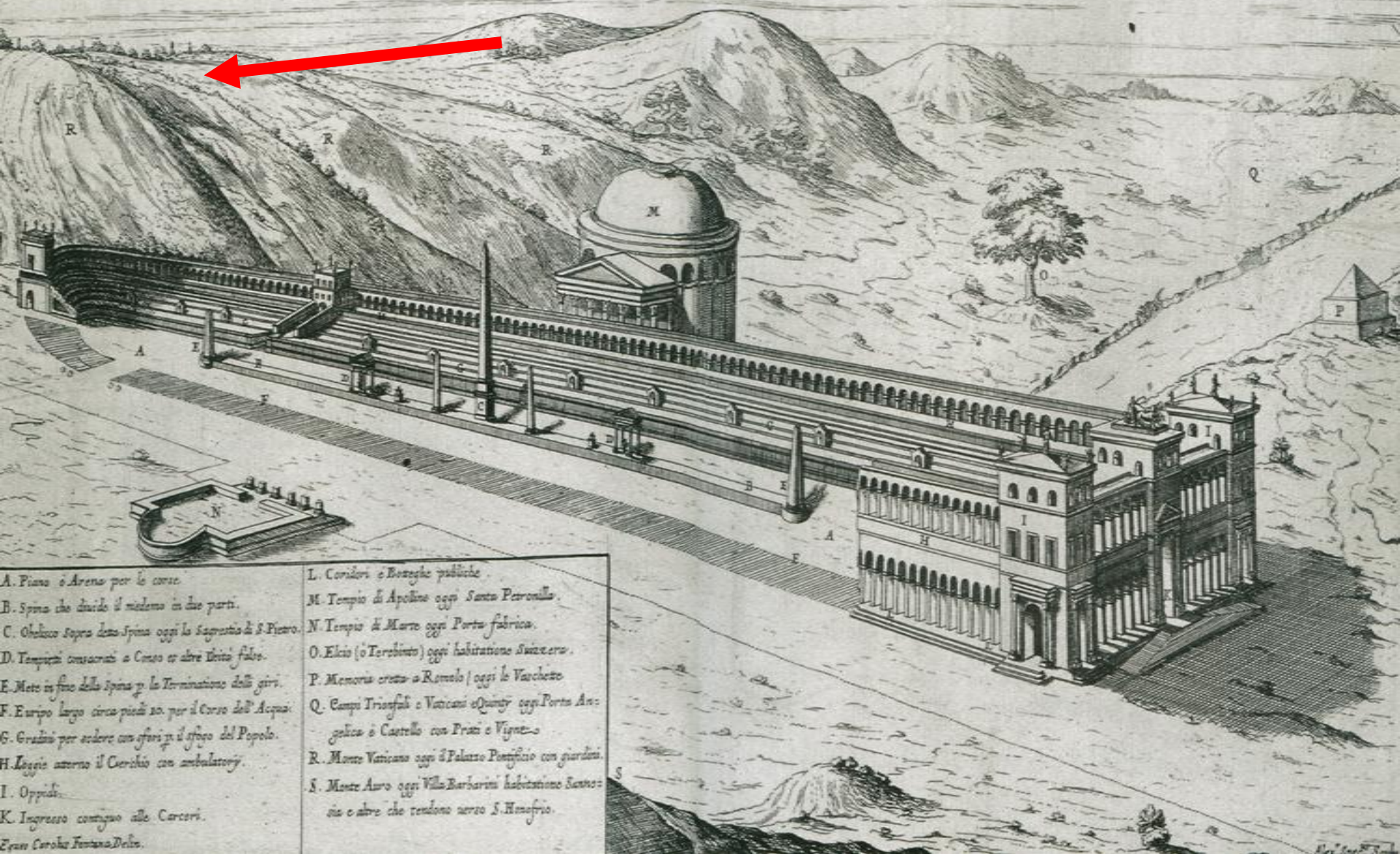
Dnes Vatikán vyzerá takto



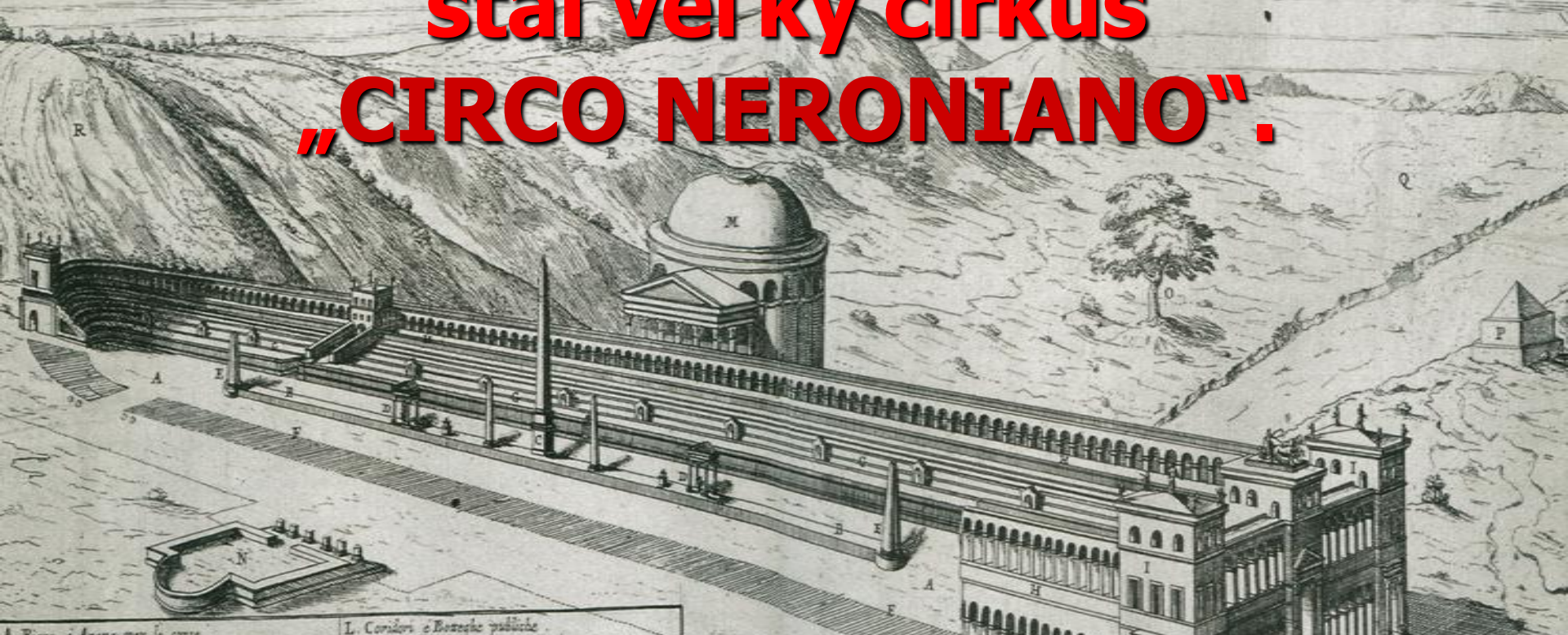
V dávnych dobách to však
vyzeralo úplne inak.

V začiatkoch kresťanstva ľudia
mohli vidieť asi toto:

Vatikán je tento kopec



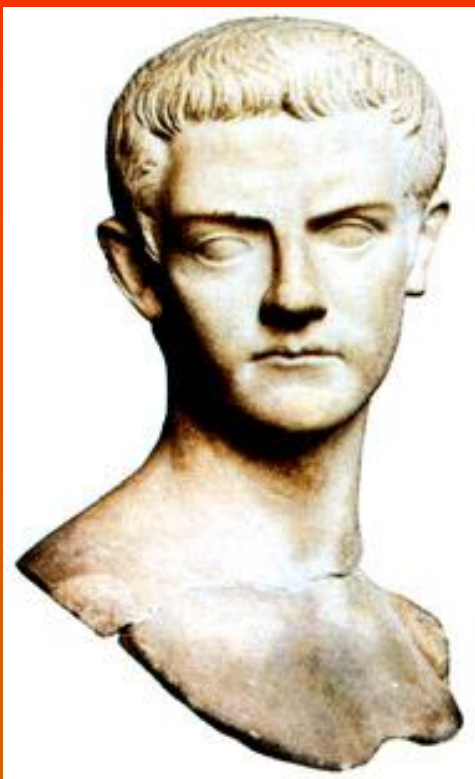
Pod Vatikánským pahorkom stál veľký cirkus „CIRCO NERONIANO“.



**Začal ho stavat' cisár Kaligula
a dokončil ho cisár Nero.**

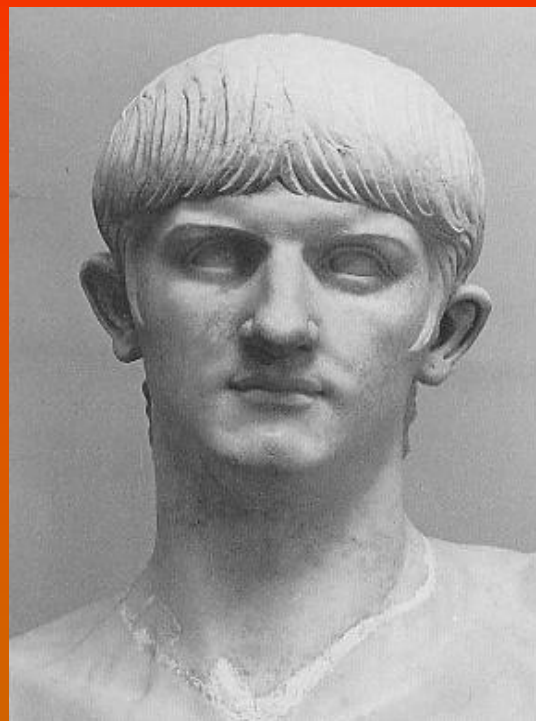
Kaligula

37 – 54 po Kr.

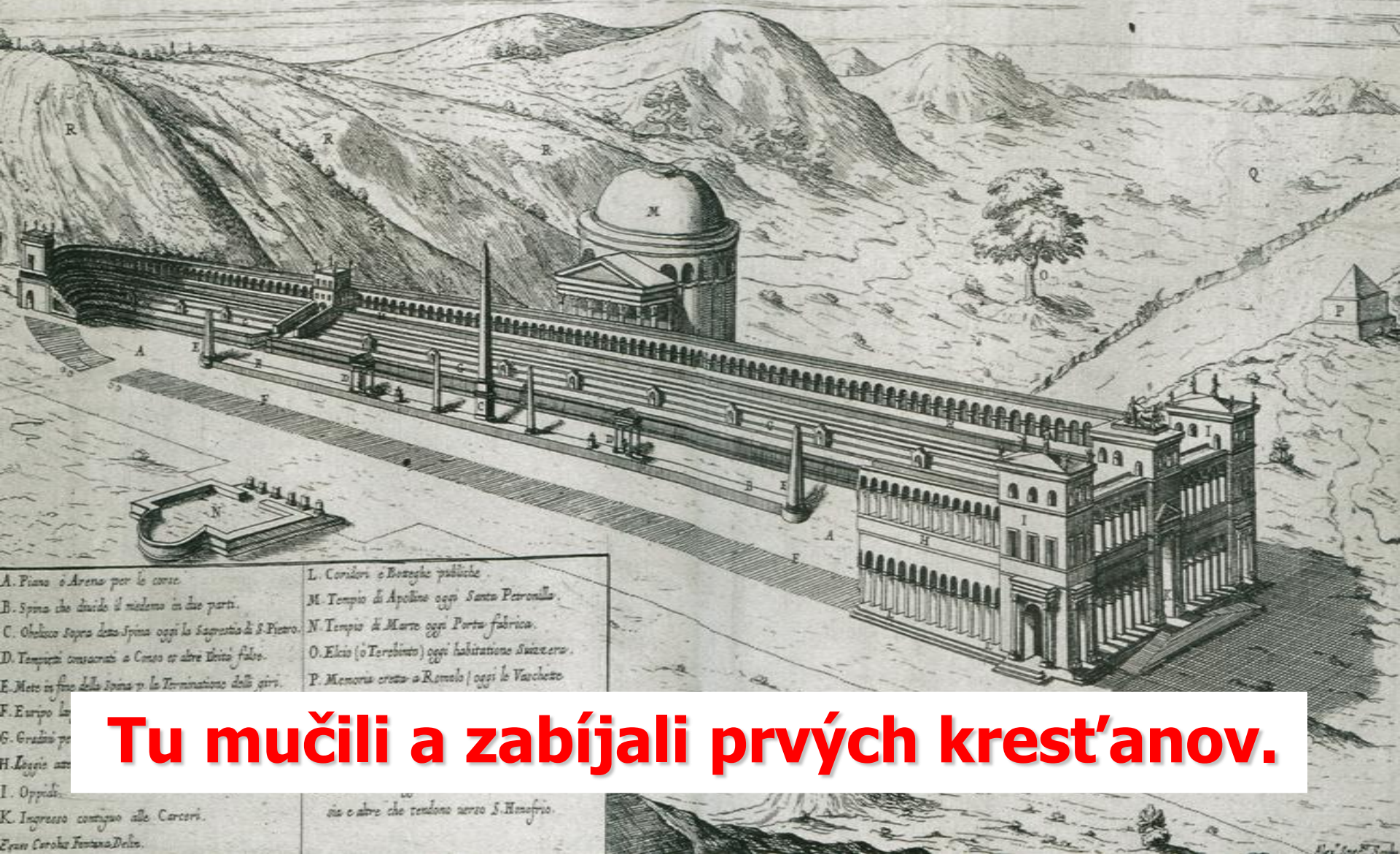


Nero

54 – 68 po Kr.



Nerónov cirkus vzbudzoval hrôzu.



Tu mučili a zabíjali prvých kresťanov.

Na tomto mieste bol za Nerónovej vlády ukrižovaný „dolu hlavou“



aj
sv. Peter.



Presný rok nevieme. Bolo to však
v rozmedzí rokov 64 – 67 po Kr.

Peter bol ukrižovaný v blízkosti OBELISKU



A. Piazza o Arena per le corse.
B. Spina che divide il medano in due parti.
C. Obelisco sacro detto Ivina oasi la Sacrosità di S. Pietro.
D. Tempio
E. Metro
F. Esipio
G. Gradina
H. Loggia
I. Oppido
K. Ingresso conquisito alle Carcere.
Ejus Carola Fontana Delis.

L. Coridori e Botteghe pubbliche.
M. Tempio di Apollino oggi Santa Petronilla.
N. Tempio di Marte oggi Porta fabrica.

Obelisk stál na tomto mieste až do roku 1586.

Obelisk



Vek: 4.000 rokov

Vytesaný: Z jedného kusu

Luxor – Egypt

Prevezený: do Hierapolisu
dnes Káhira

Uctievali ním: Slnéčné božstvo

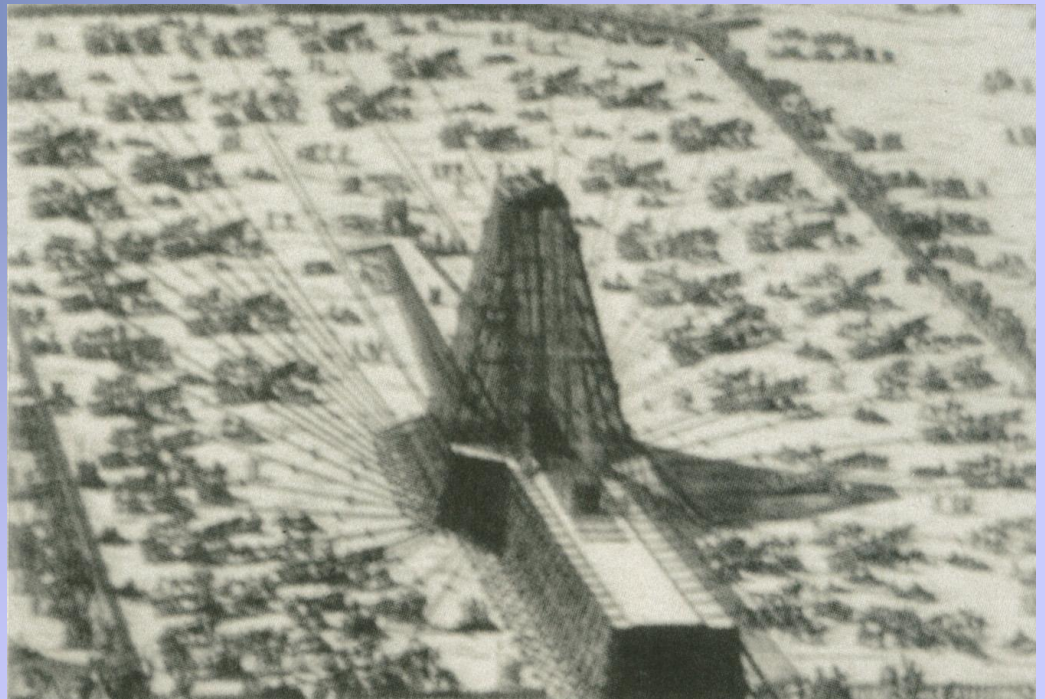
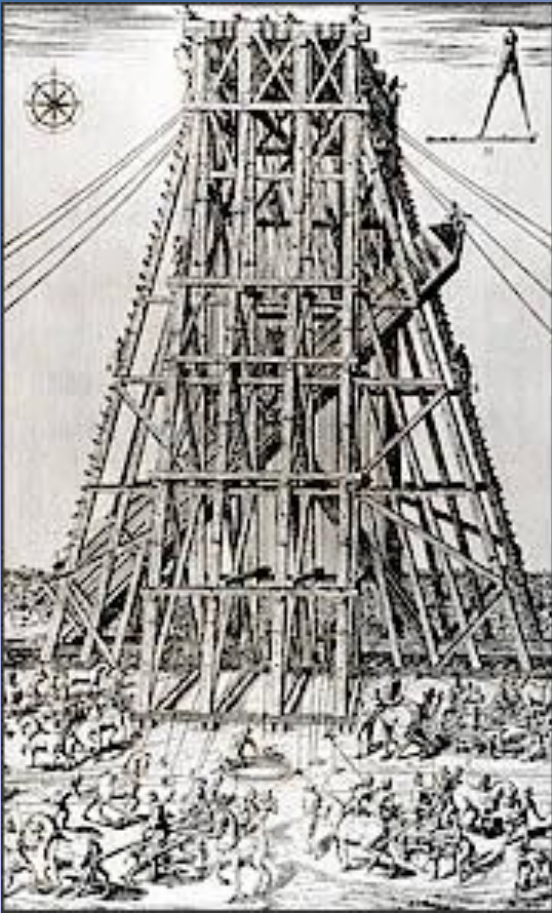
Prevezený do Ríma: v roku 27

Vztýčený: Na Kaligulov príkaz
uprostred cirkusu

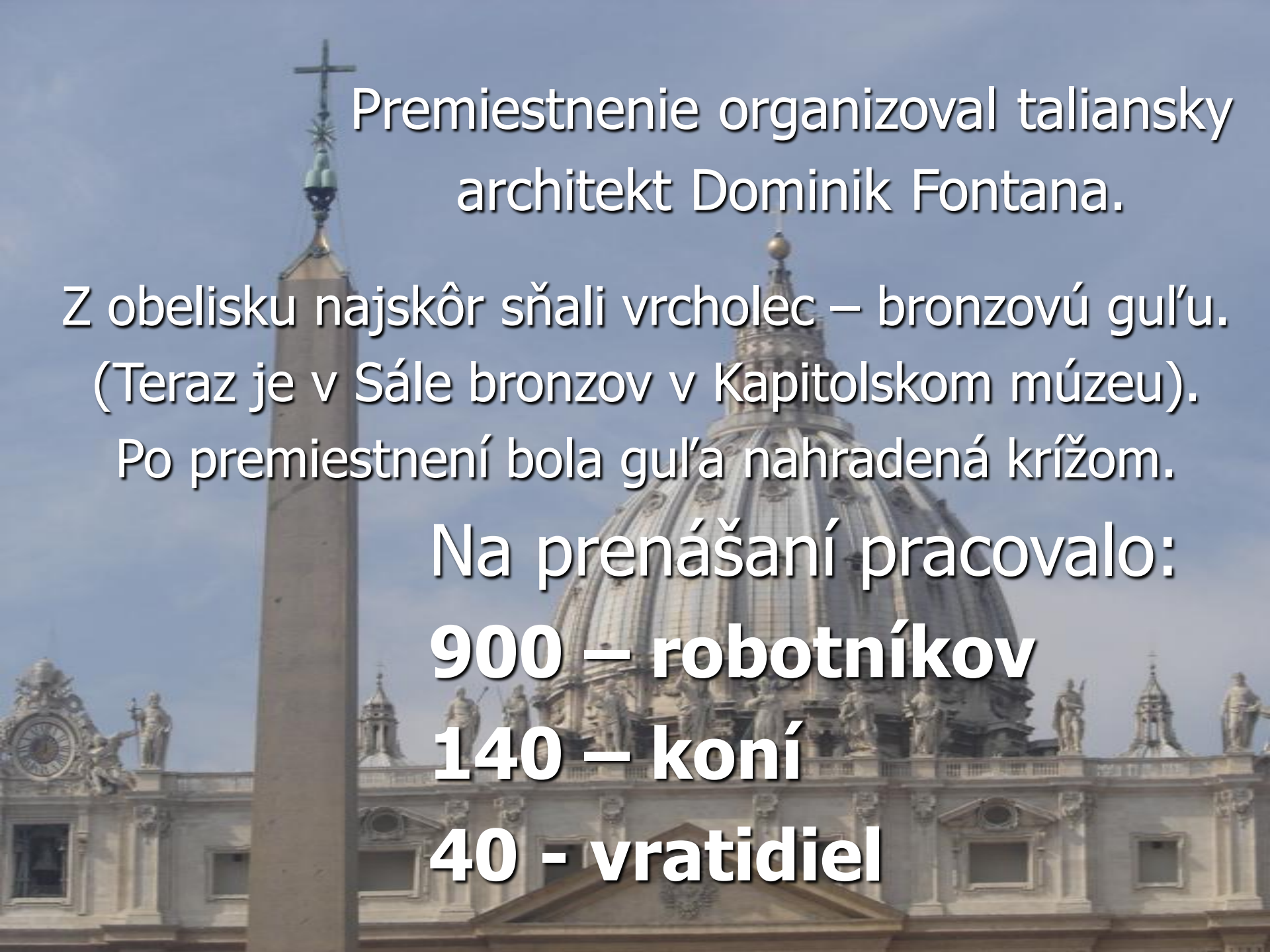
Premiestnený do stredu

Vatikánskeho námestia: 1586

Prenášanie obelisku bolo veľmi náročné



Premiestniť ho dal pápež Sixtus V.

The background of the slide is a photograph of St. Peter's Basilica in Rome. The large dome is the central focus, with its intricate architectural details visible. To the left of the dome, the tall, slender Vatican obelisk stands prominently, topped with a cross. The sky is a clear, pale blue. The text is overlaid on the image in a white, sans-serif font with a subtle drop shadow for readability.

Premiestnenie organizoval taliansky architekt Dominik Fontana.

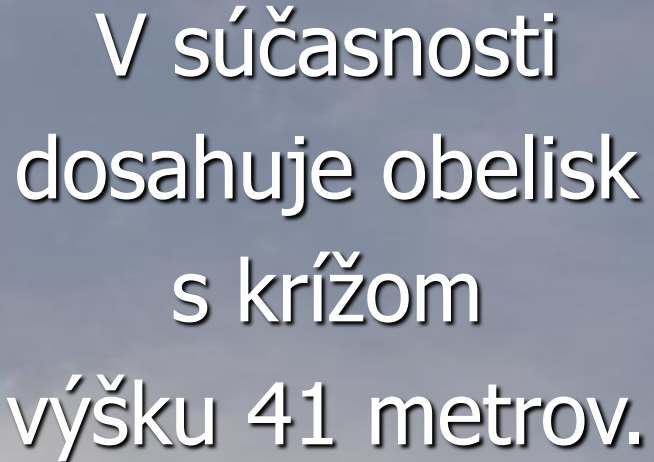
Z obelisku najskôr sňali vrcholec – bronzovú guľu.
(Teraz je v Sále bronzov v Kapitolskom múzeu).
Po premostení bola guľa nahradená krížom.

Na prenášaní pracovalo:

900 – robotníkov

140 – koní

40 - vratidiel



V súčasnosti
dosahuje obelisk
s krížom
výšku 41 metrov.



V podstavci obelisku na jeho
východnej strane je nápis:

„HL'A KRÍŽ PÁNOV.

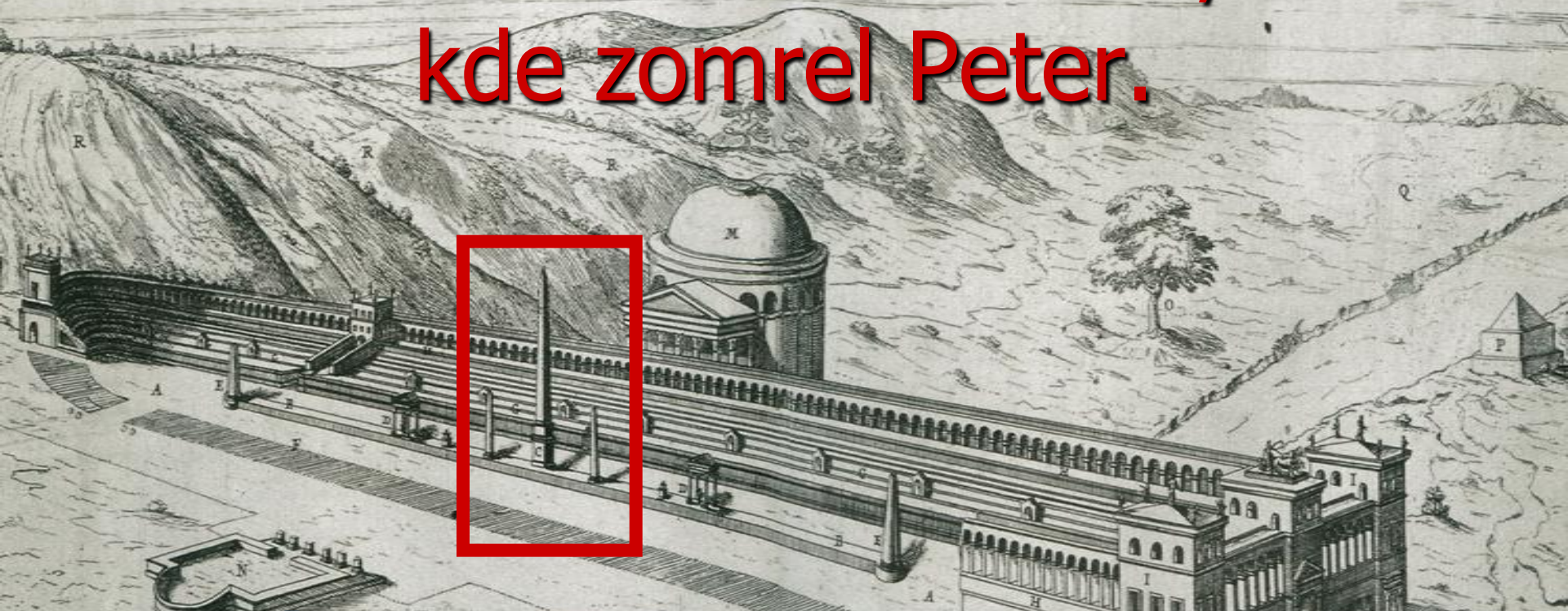
**UTEKAJTE
NEPRIATELIA**

VÍŤAZÍ LEV

Z KMEŇA JÚDOVHO”.

Je to modlitba sv. Antona Paduánskeho.

**Vráťme sa však tam,
kde zomrel Peter.**



**V blízkosti cirkusu pod kopcom
Vatikán, bolo pohanské pohrebisko**

H. Loggia attorno il Cerchio con ambulatorio.
I. Oppido.
K. Ingresso contiguo alle Carceri.
F. Fontana Fontana Delia.

R. Monte Vaticano oggi il Palazzo Pontificio con giardini.
S. Monte Auro oggi Villa Barberini abitazione Sciarra
cio e altre che tendono verso S. Stefano.

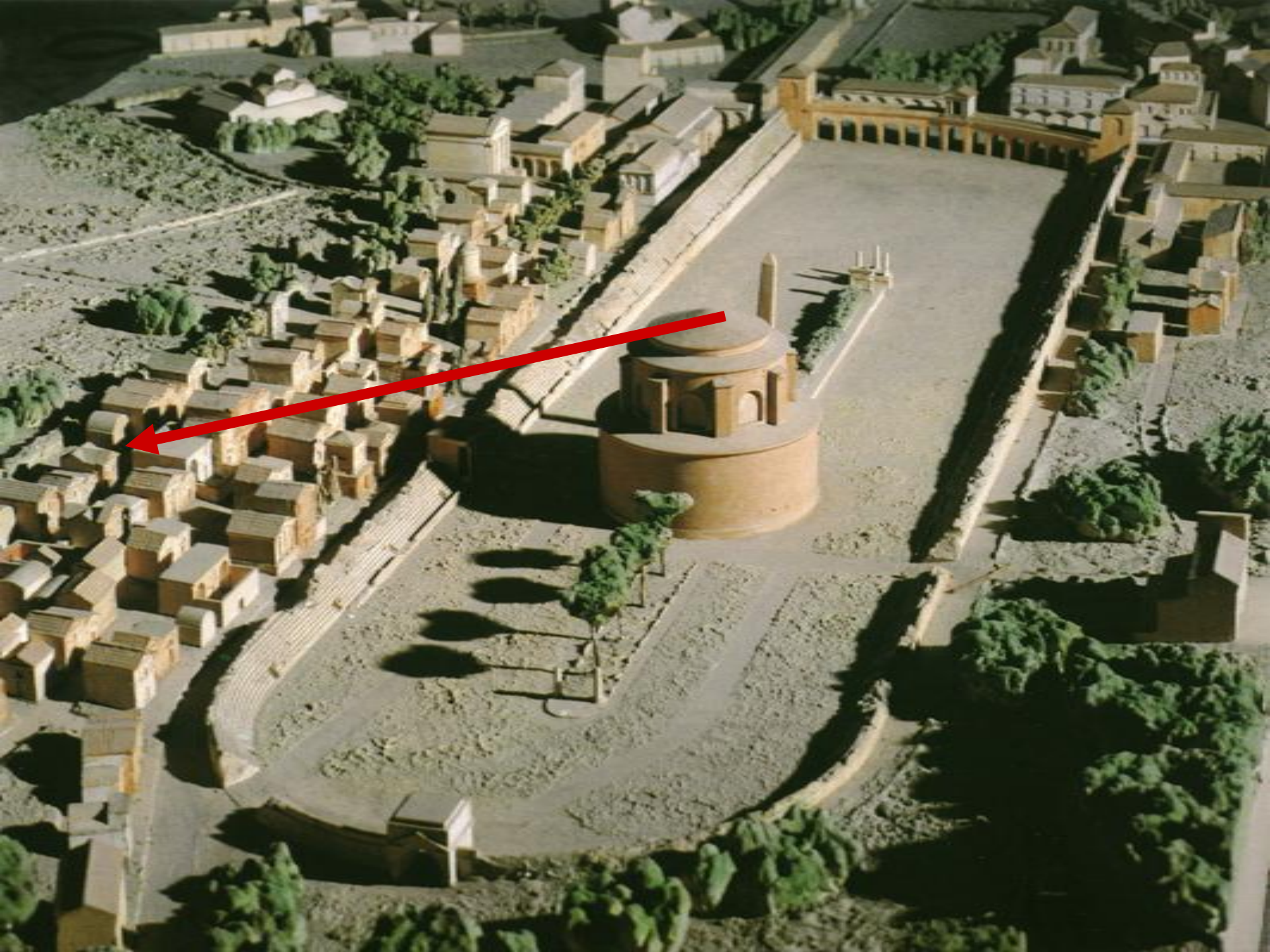


Majetných pochovávali do hrobiek.



Chudobných pochovávali do
medzier medzi hrobkami.
Tak pochovali aj sv. Petra.

Červená šípka označuje
približné miesto
Petrovho hrobu
vedľa Nerónovho cirkusu.



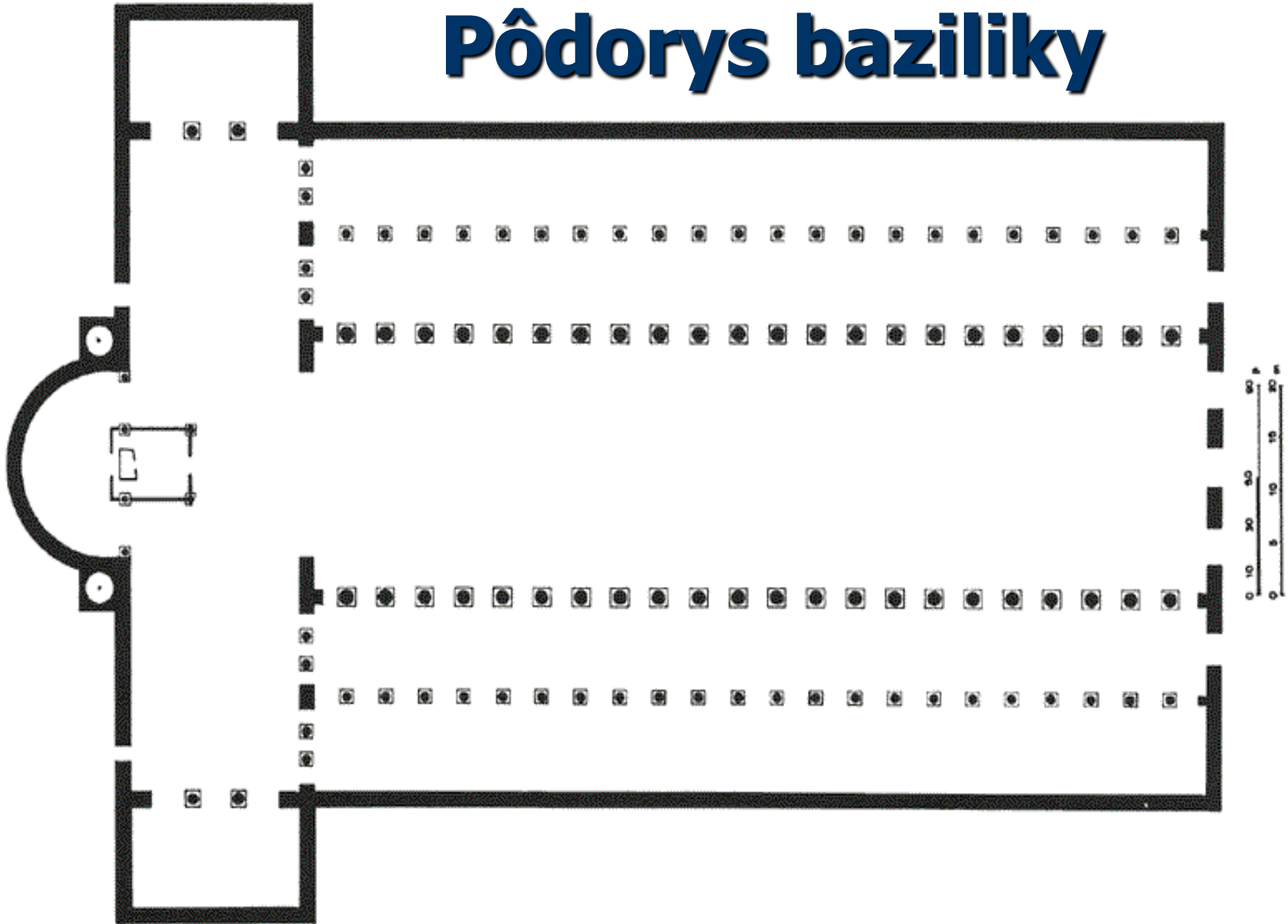
**Po Nerónovej smrti
cirkus spustol,
zatiaľ čo Vatikánsky pahorok
sa vďaka stavebným prácam
rozrastal až do takej miery,
že sa stal kultovým miestom
kresťanov.**

V roku 313 cisár Konštantín
(306 – 337) prostredníctvom
Milánskeho ediktu udelil kresťanom
slobodu vierovyznania a slávenia
kresťanského kultu.

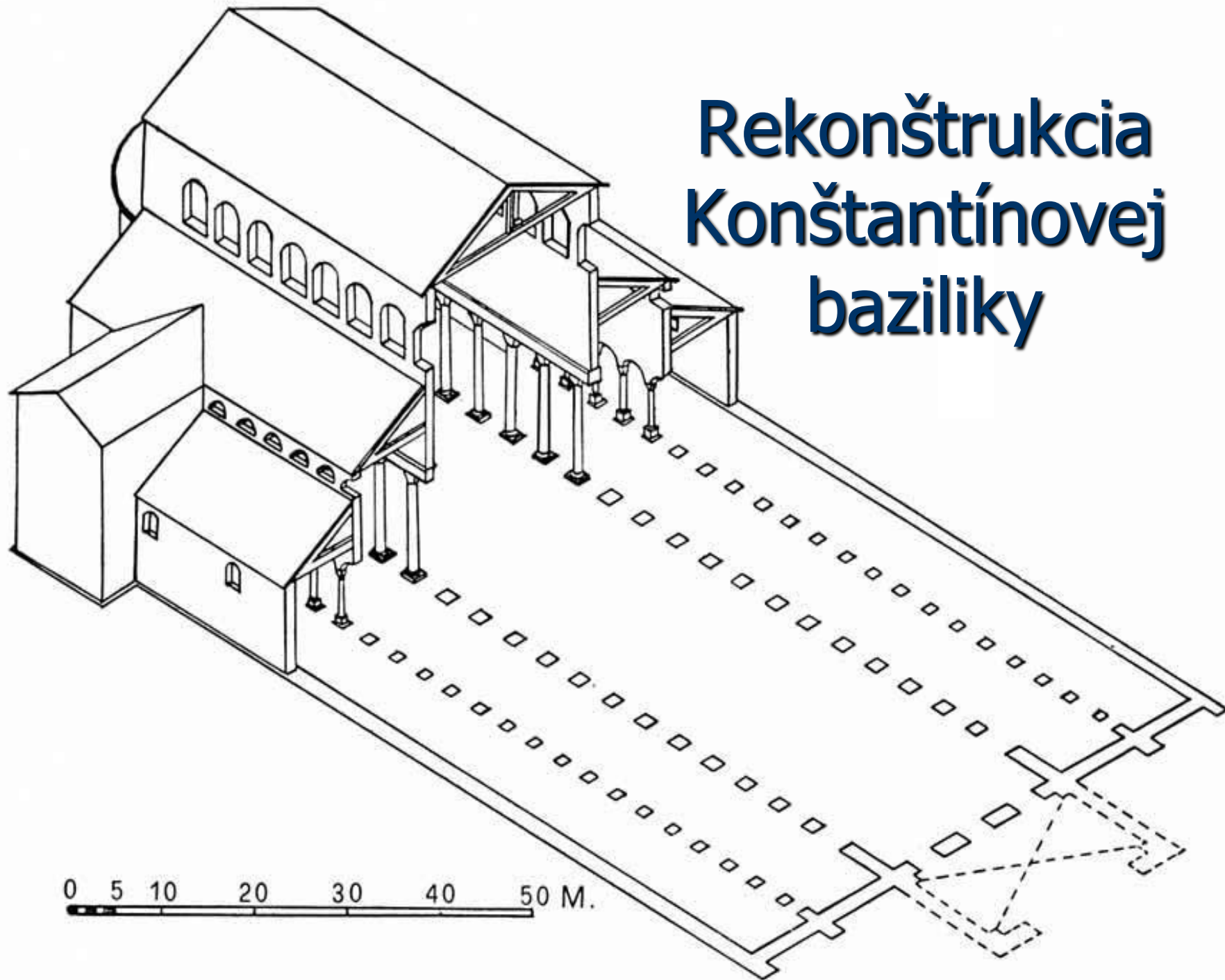


Na mieste uctievanom
ako *hrob sv. Petra*,
dal postaviť veľkolepú
baziliku.

Pôdorys baziliky



Rekonštrukcia Konštantínovej baziliky





**Konštantínova
BAZILIKA
(312 – 1506)**

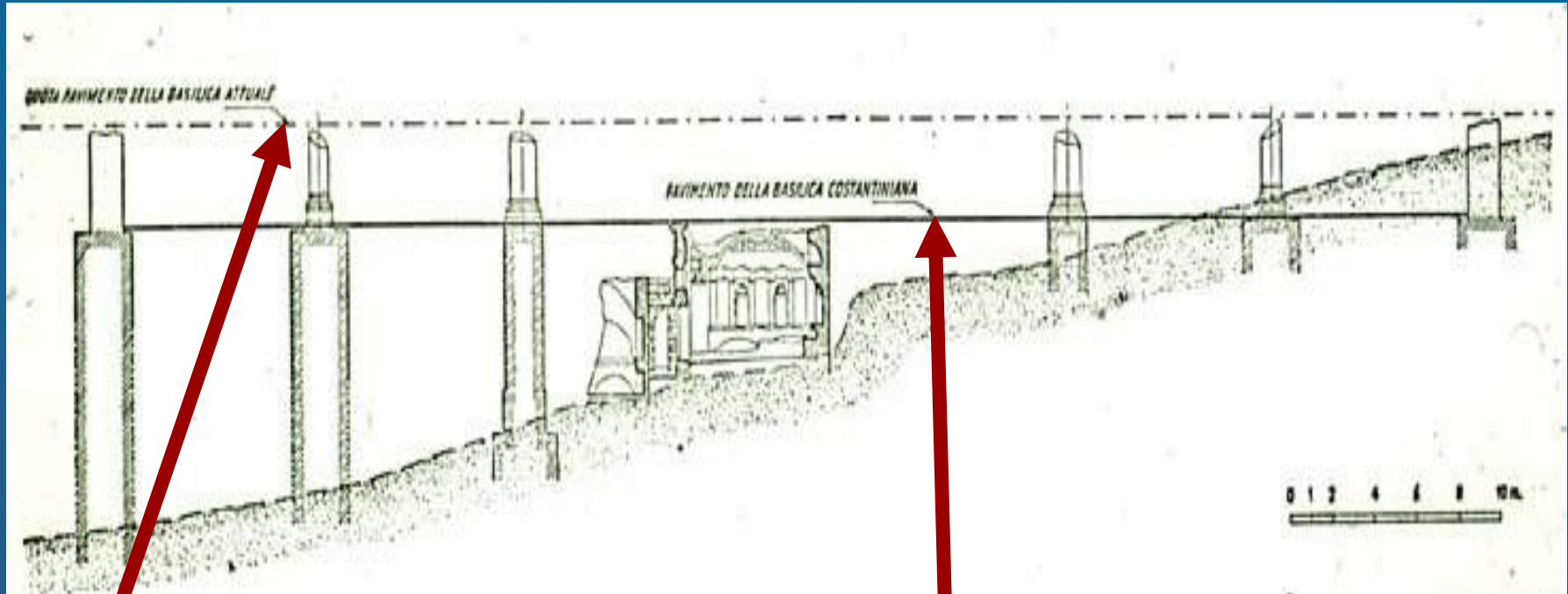
Rímsky cisár Konštantín mal pri stavbe tejto päťlodovej baziliky niekoľko veľkých problémov.

- Bola na cintoríne = nedotknuteľnosť miesta
- Kopec Vatikán = časť musel presunúť
- Ílovitý terén = náročné odvodňovacie práce

To všetko svedčilo o nelogickosti tejto stavby na tak zvlášť nevhodnom mieste.

Jediná logika = tradícia, že práve tu je hrob sv. Petra.

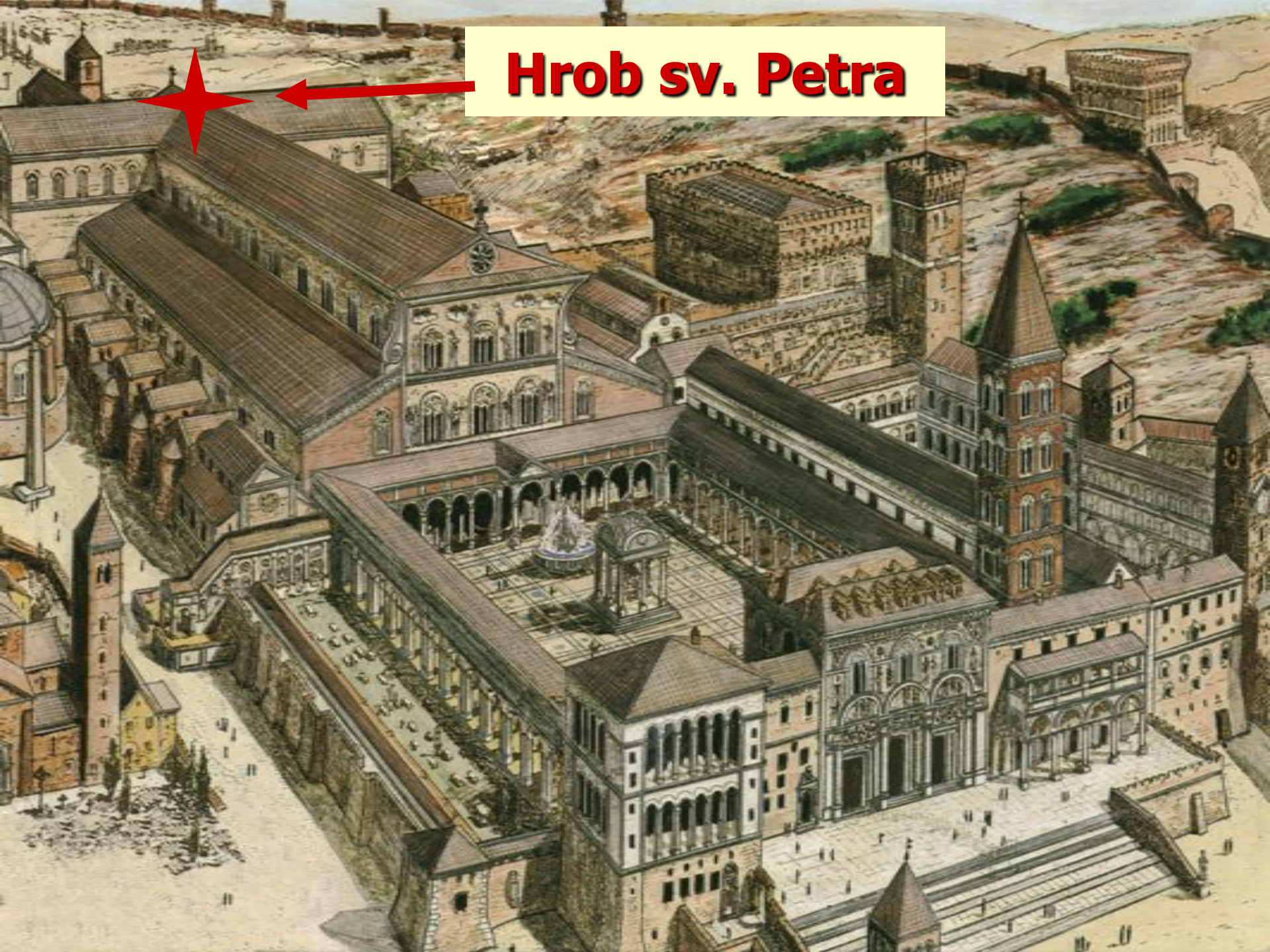
Podzemie



Dlažba
súčasnej
baziliky

Dlažba
Konštantínovej
baziliky

Hrob sv. Petra



Konštantínovu baziliku
stavali 25 rokov.

Posvätil ju ešte
nedokončenú
pápež Silvester I.
18. novembra 326



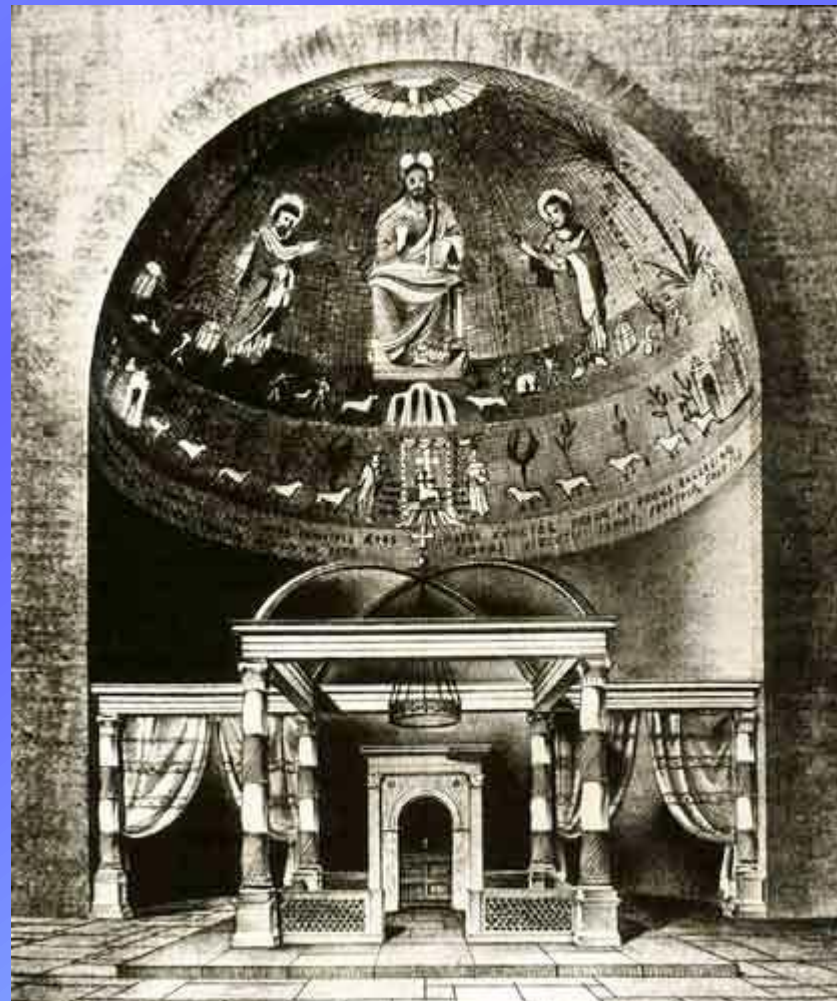
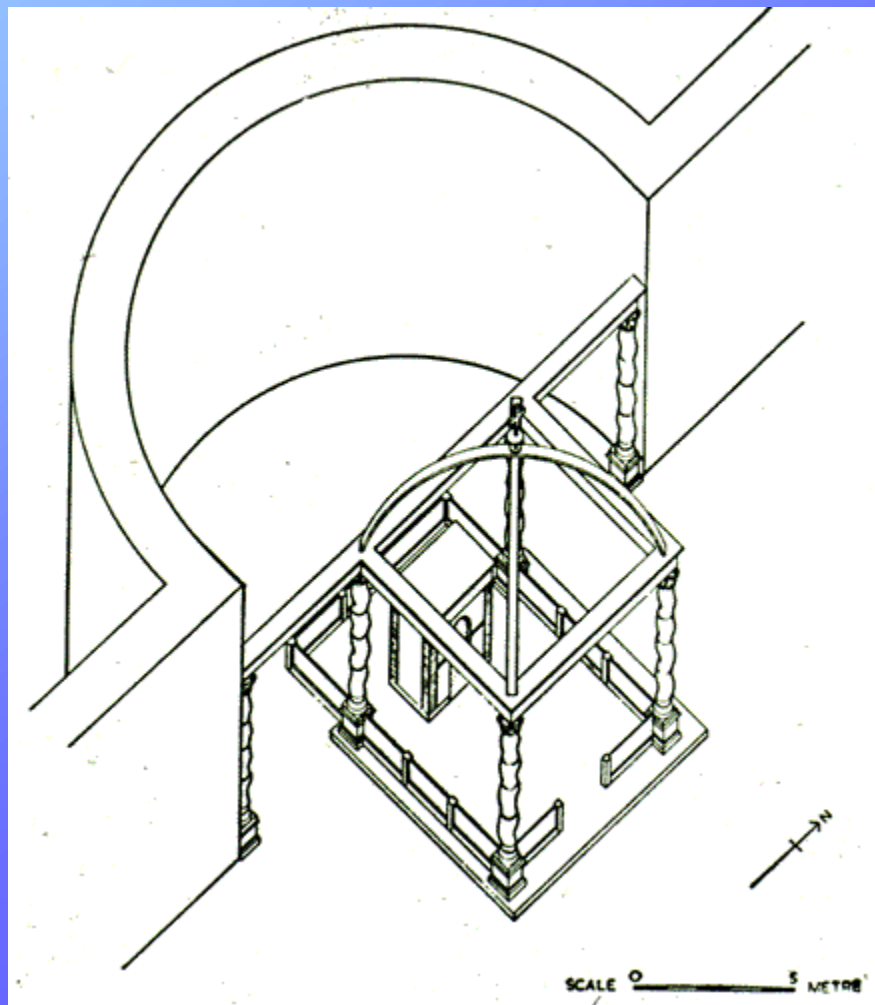
Spočiatku nemala oltár. Chápali ju len
ako náhrobný monument.

Nad hrobom bol baldachýn s 12 stípmi.

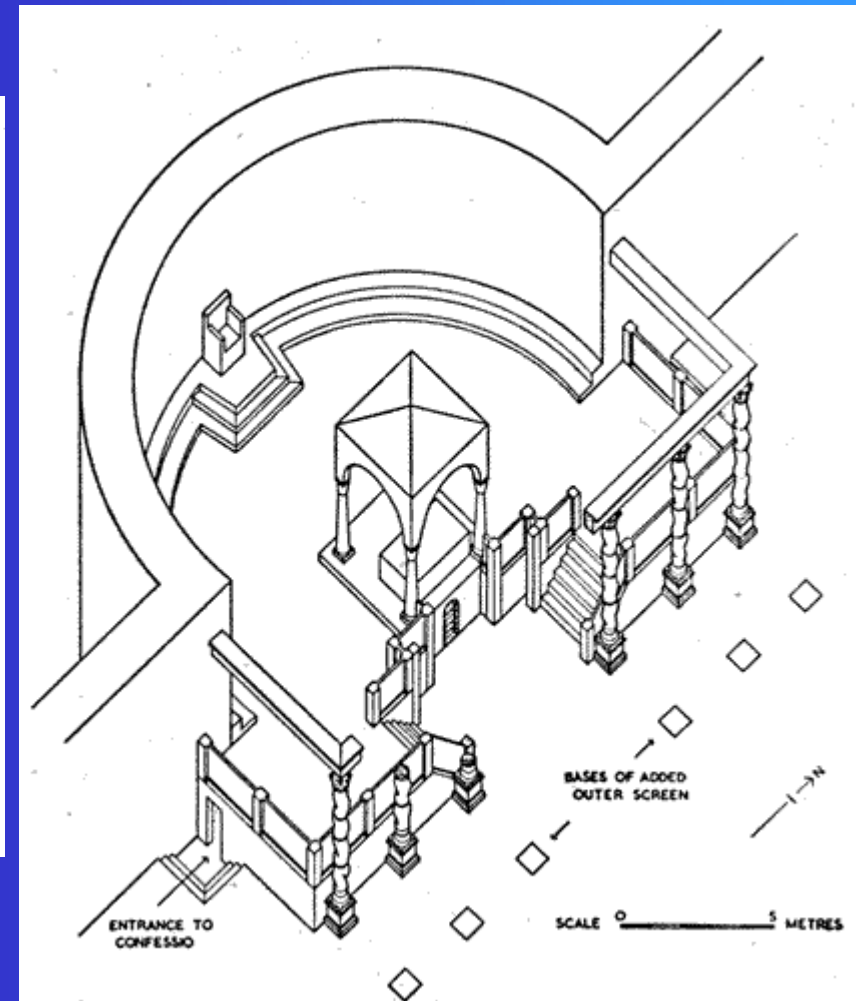
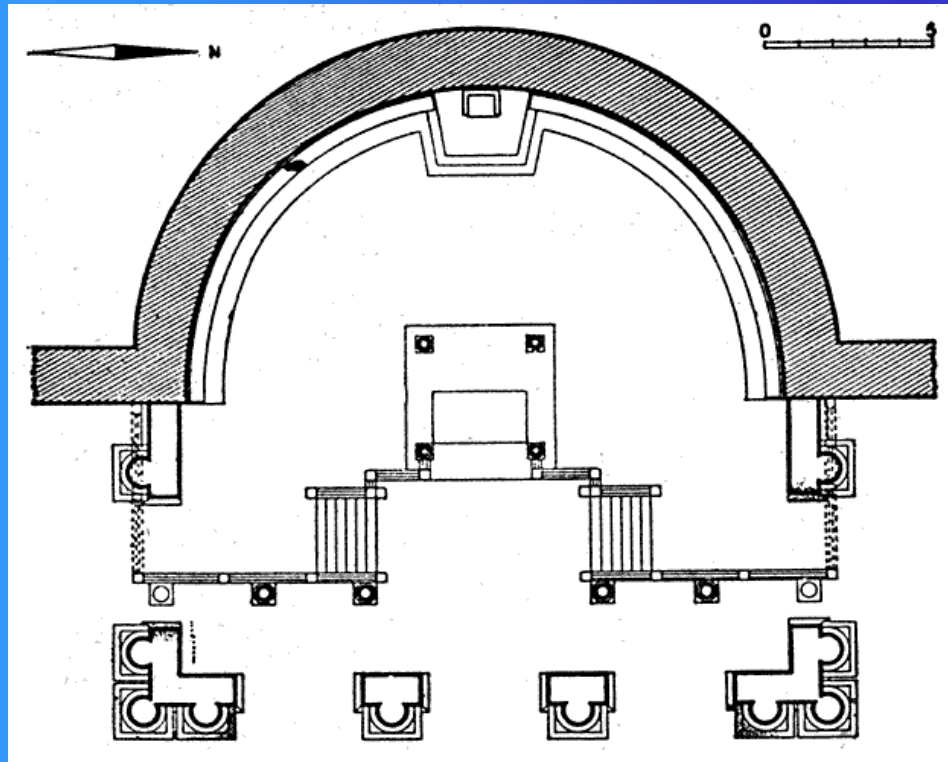
Pohl'ad do interiéru



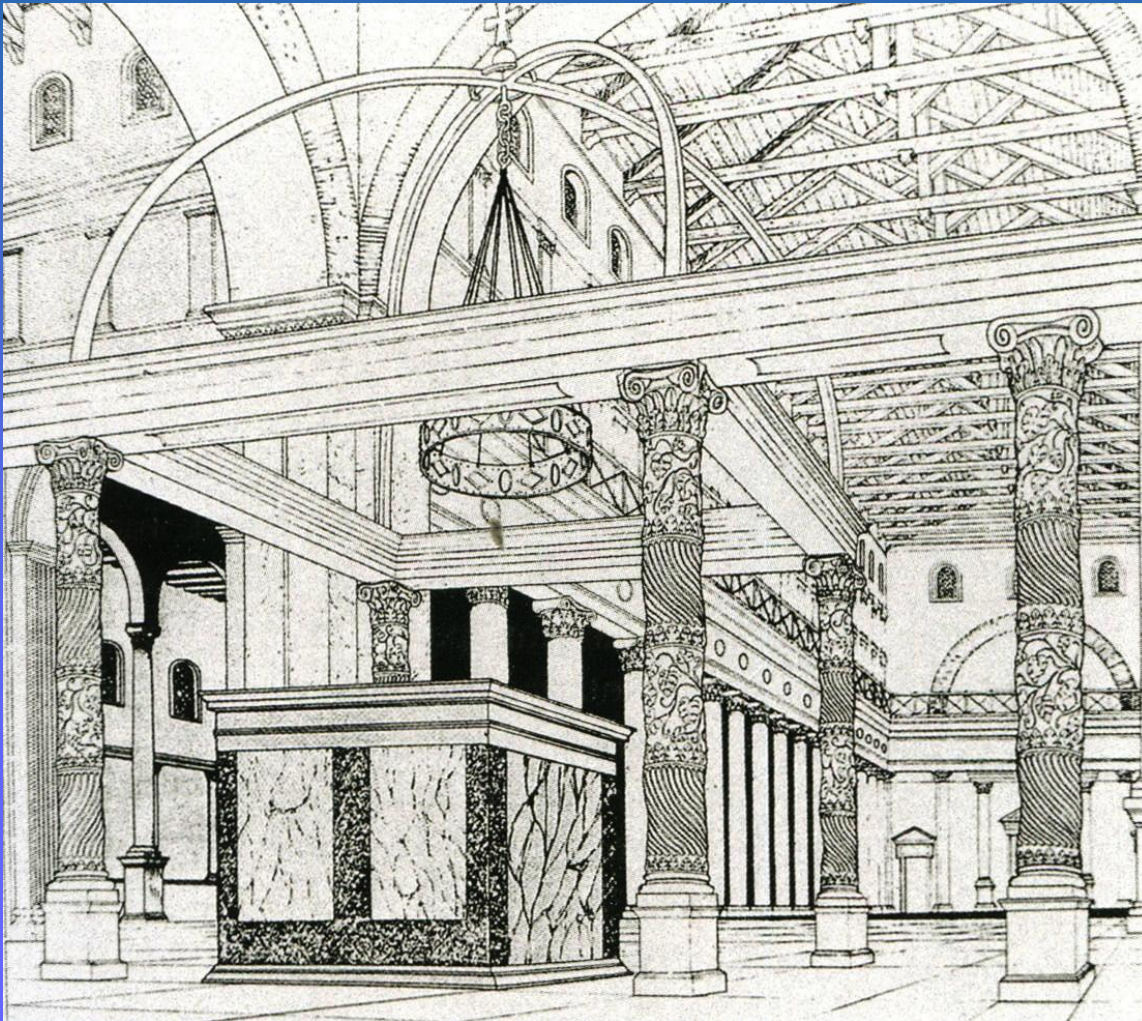
Rekonštrukcia Konštantínovej memórie



Presbytérium v časech pápeža Gregora Veľkého (r. 590)



Oltár Konštantínovej baziliky



V dobe
pápeža
Gregora
Veľkého
(590 – 604)

Konštantínova bazilika začala chátrať

- Múry sa vplyvom času a okolností vychýlili až o 2 metre.
- V septembri 1505 spadol zo strechy obrovský kus mramoru – priamo vedľa kňaza slúžiaceho omšu.
- Renesančný pápež Július II. (1503 – 1513) sa rozhodol zbúrať starú baziliku a postaviť novú.
- Základný kameň novej baziliky sv. Petra položil osobne pápež Július II. 18. apríla 1506.
Vtedy ešte netušil, že ju budú stavať 120 rokov.

Pápežovi Júliusovi II.

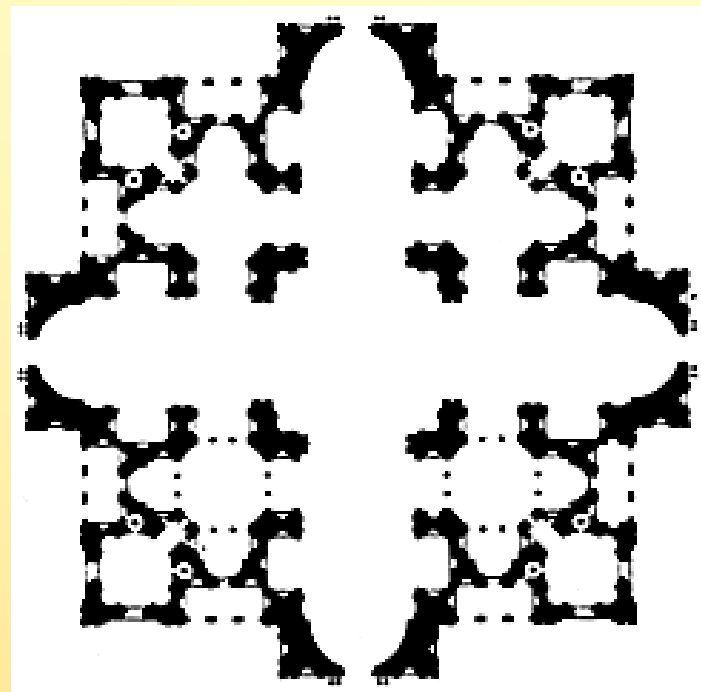


Copyright © 2002 The National Gallery, London. All rights reserved.



**predložili
veľmi veľa
návrhov**

Novú baziliku
začal projektovať
a stavať
Donáto Bramante.



Bazilika mala mať pôvodne
tvar gréckeho,
čiže rovnoramenného kríža.

Rekonštrukcia Bramanteho stavby



Dnes by vyzeral Bramanteho
návrh asi takto



Kupolu chrámu podľa Bramanteho
návrhu trochu upravil a začal stavať

**Michelangelo
Buonarotti**

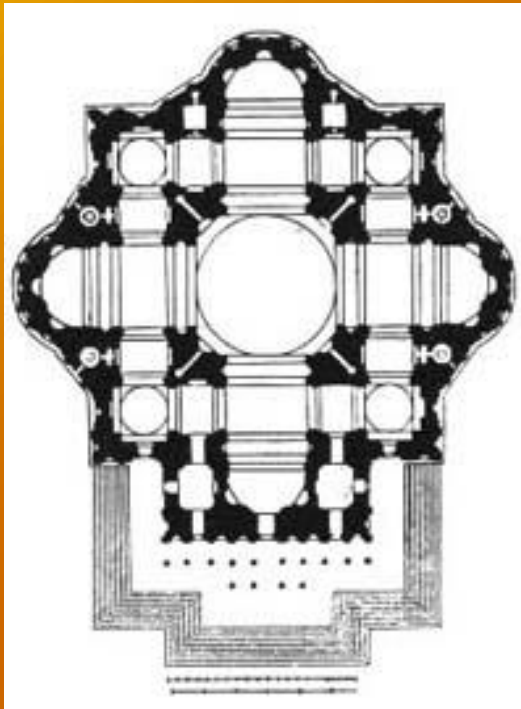
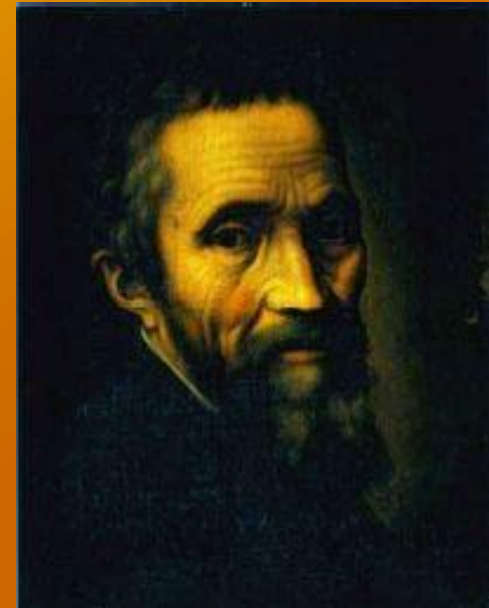
Dokončil ju až
jeho žiak
Dela Porta

Tu sa ešte
zmestí
12 ľudí

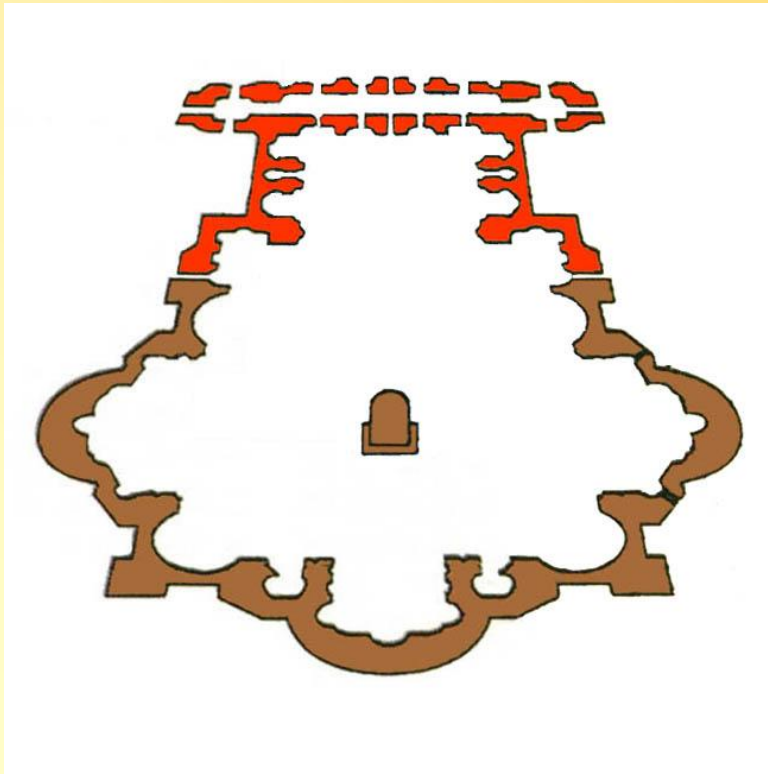
Návštevníkov pustia až sem



Michelangelo Buonarrotti navrhol aj celkovú dostavbu

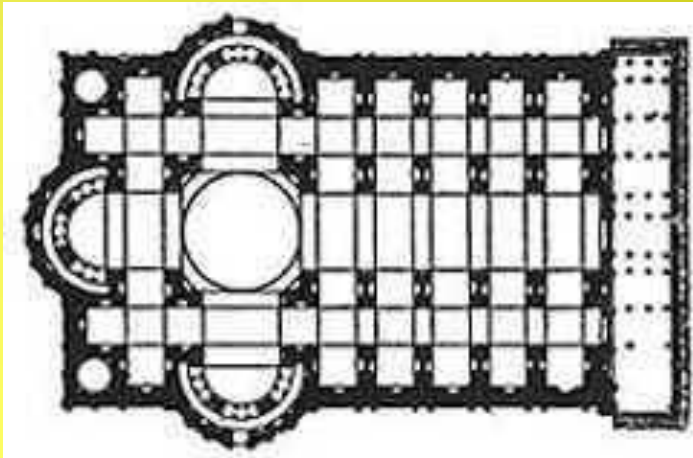
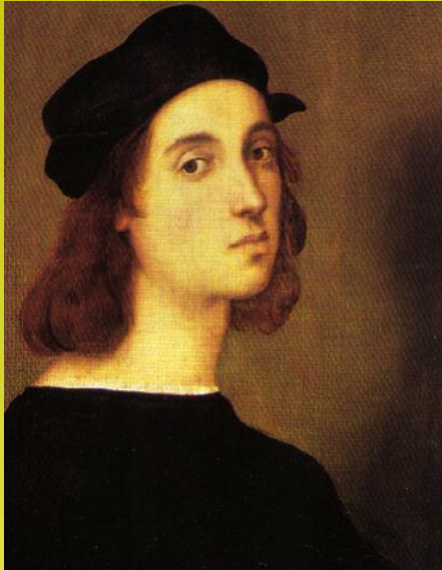


Po smrti Bramanteho
a Michelangela v diele pokračovali
Raffael a Sangallo.

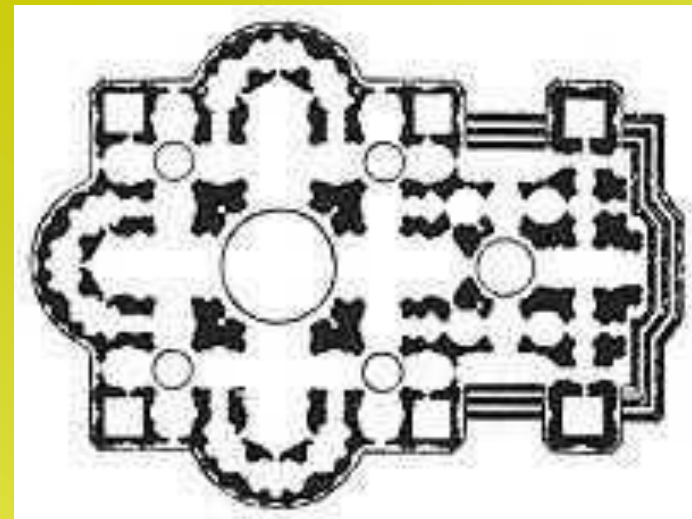


Chceli zmeniť
tvar baziliky
z gréckeho
na rímsky kríž.

Raffaello

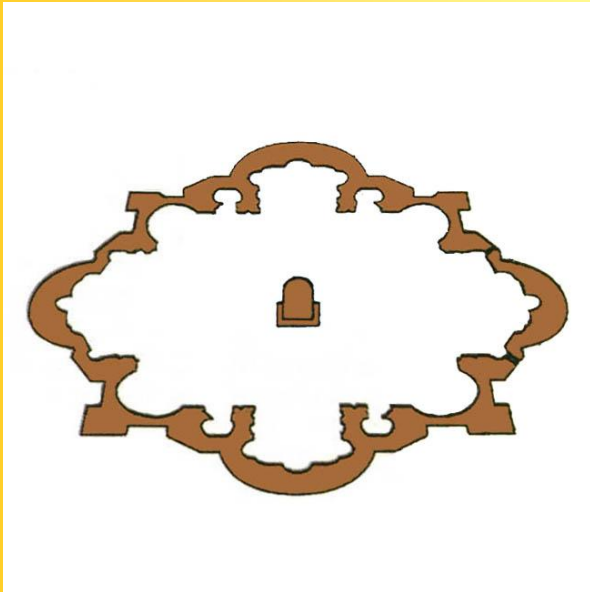


Sangallo



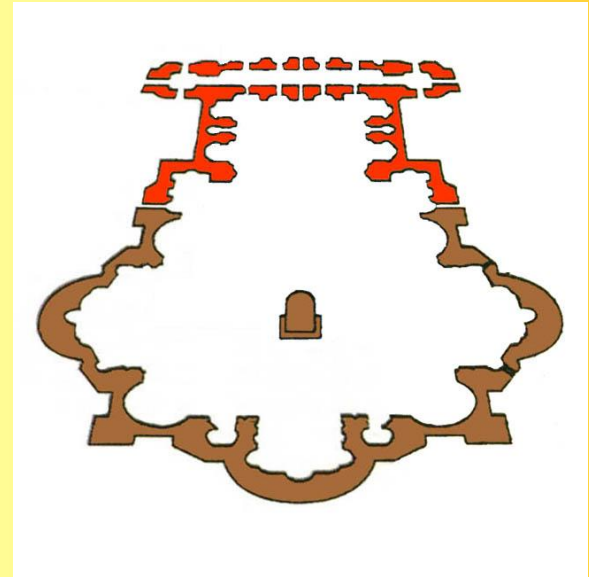
Nastal veľmi vážny problém.
Ktorý návrh sa má realizovať?

Tvar gréckeho
kríža



?

Tvar rímskeho
kríža



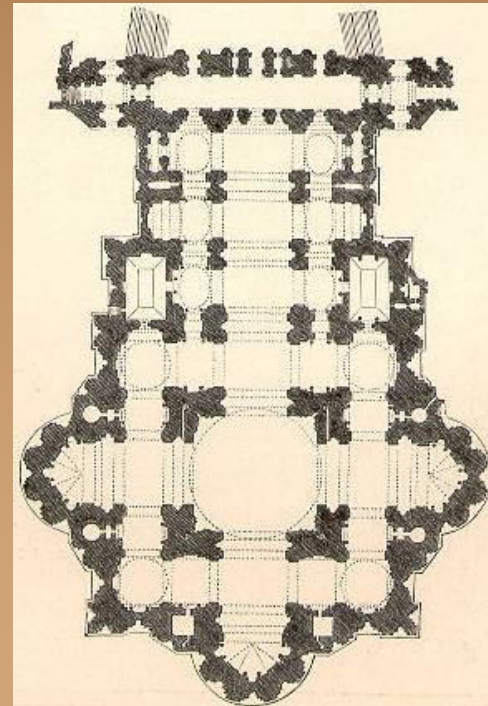
Väčšina architektov navrhovala grécky.

**Bol aj návrh nadviazať
na starú Konštantínovú baziliku.**



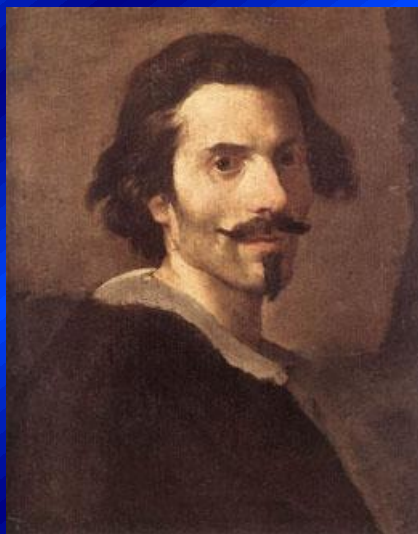
Pápež nakoniec poveril stavbou baziliky Carla Madernu.

Dostavba baziliky, napriek nesúhlasu mnohých pokračovala v tvare rímskeho kríža.



Jeden z návrhov od Madernu





Berníni doplnil kolonádu

Tretie
rameno
sa už
nedostavalo



Dnes to teda celé vyzerá takto



**Vatikánsku baziliku posvätil
presne na 1300. výročie
posviacky Konštantínskej
baziliky pápež Urban VIII.**

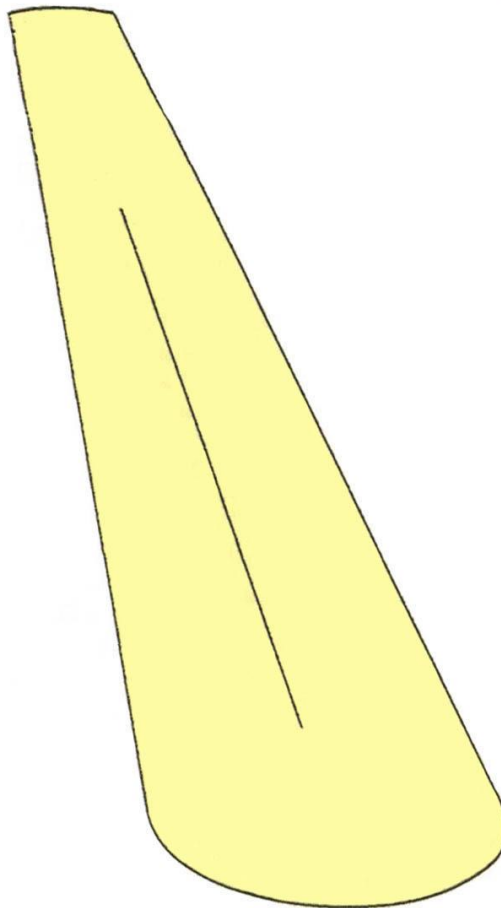


18.11.1626

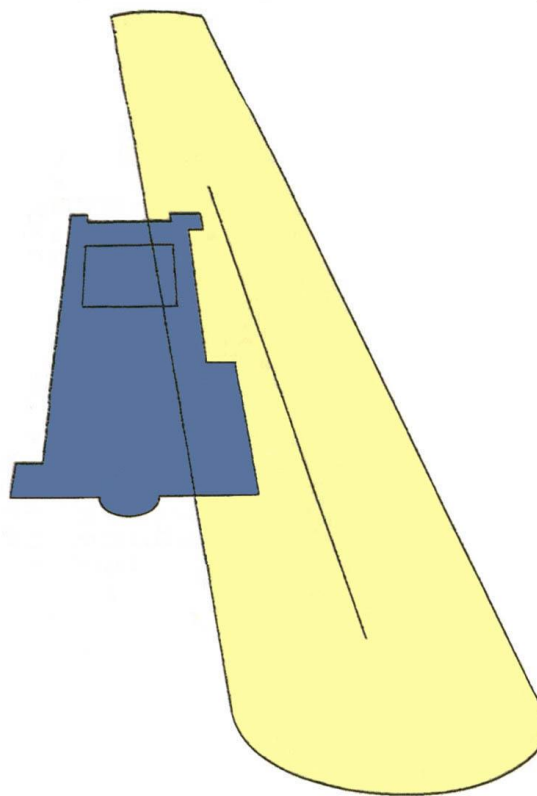
V chráme sa dnes nachádza

- **30 oltárov**
- **25 umeleckých, drevených spovedníc**
- **150 stípov**
- **100 mramorových sôch**
- **160 travertínových sôch**
- **90 štukových a 40 bronzových sôch**
- **10 malých kupôl**
- **5 veľkých organov**

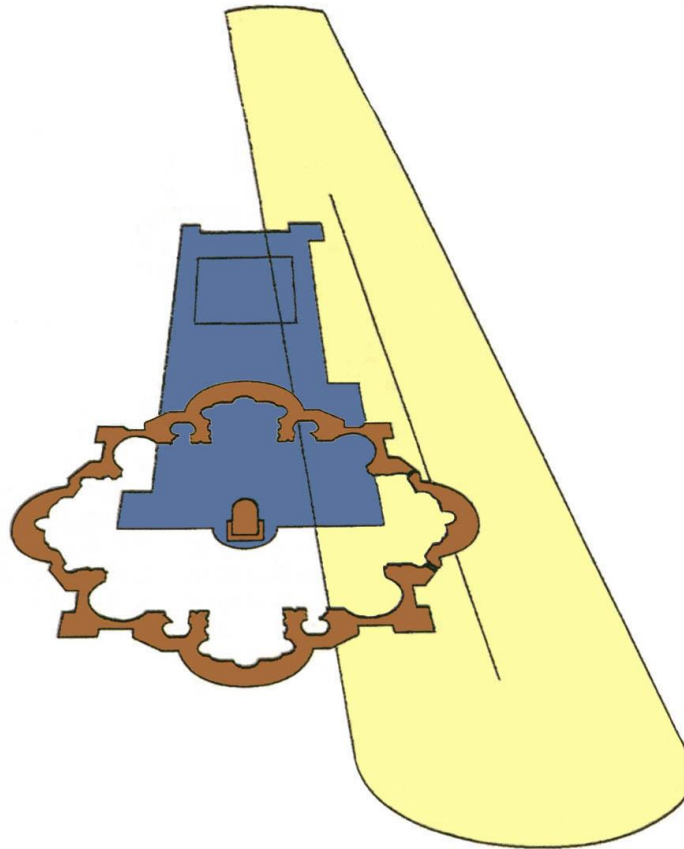
Začalo to cirkusom pri kopci Vatikán



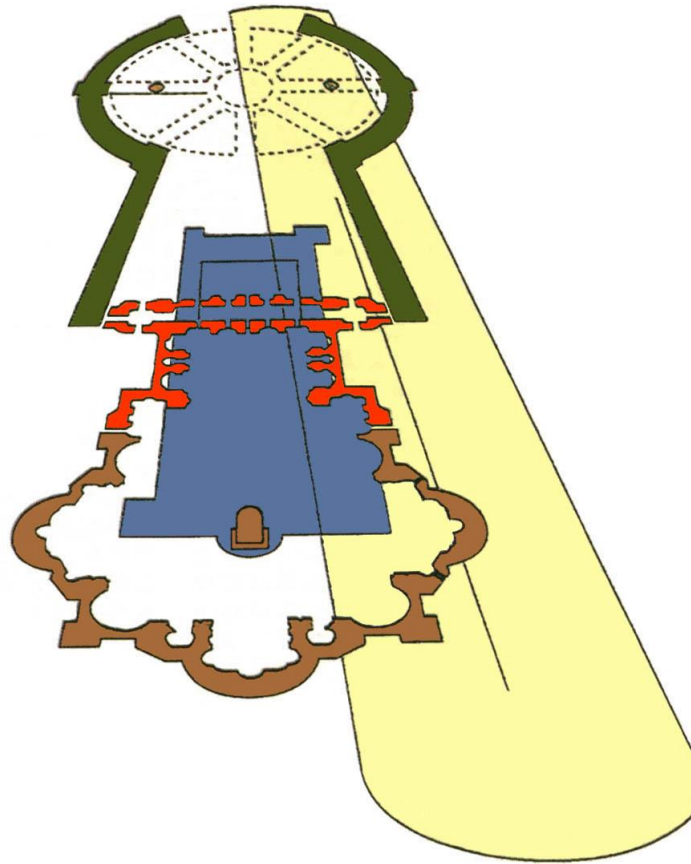
Cirkus zanikol a postavili Konštantínovu baziliku



Novú baziliku navrhov Bramante



Pokračoval **Maderna** a **Berníni**



Časom nastal vážny problém.

**Je skutočne Peter
pochovaný vo Vatikáne?**

Od čias stavby prvej baziliky
nikto nevidel jeho pozostatky
ani hrob.

Ak by sa Petrov hrob nenašiel,
tak by sa dal spochybniť
aj Petrov pobyt v Ríme.

Tým by bolo spochybnené
aj prvenstvo
biskupov Ríma – pápežov.

V historických dokumentoch
sa uvádza:

Rímsky kňaz Gaius (okolo r. 200)
v spise proti sektárovi Proklovi píše:
„Ak pôjdeš do Vatikánu alebo po
Ostijskej ceste, ja ti môžem ukázať
trofeje zakladateľov tunajšej cirkvi.“

Trofej na Ostijskej ceste = Pavlov hrob.

Vatikán sa vzťahuje na Petra.

Od čias cisára Konštantína sa
ani jeden pápež neodvážil
pohnúť, ba ani len nazrieť k
pozostatkom apoštola.

...až pápež Pius XI. (1922 – 1939)

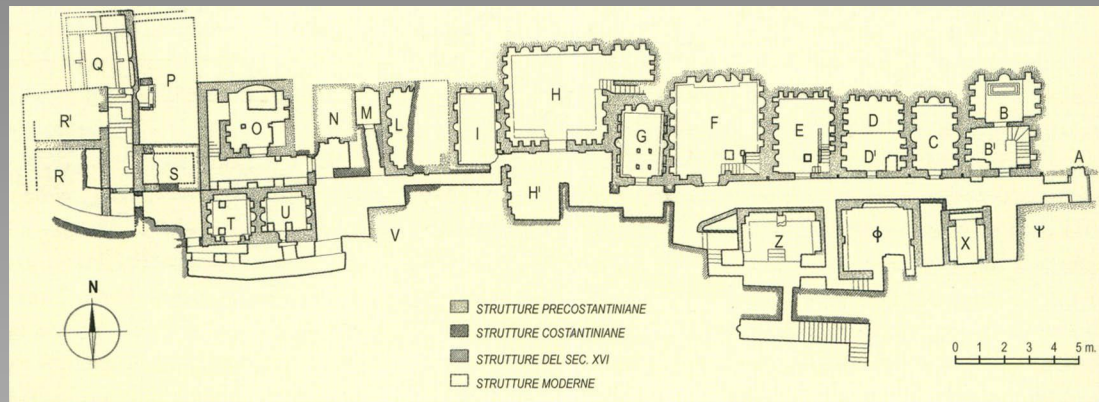


si želal vo svojom testamente byť
pochovaný v blízkosti Petrovho
hrobu. Pri vykopávkach sa objavil
otvor do neznámeho, ale tušeného
podzemia.

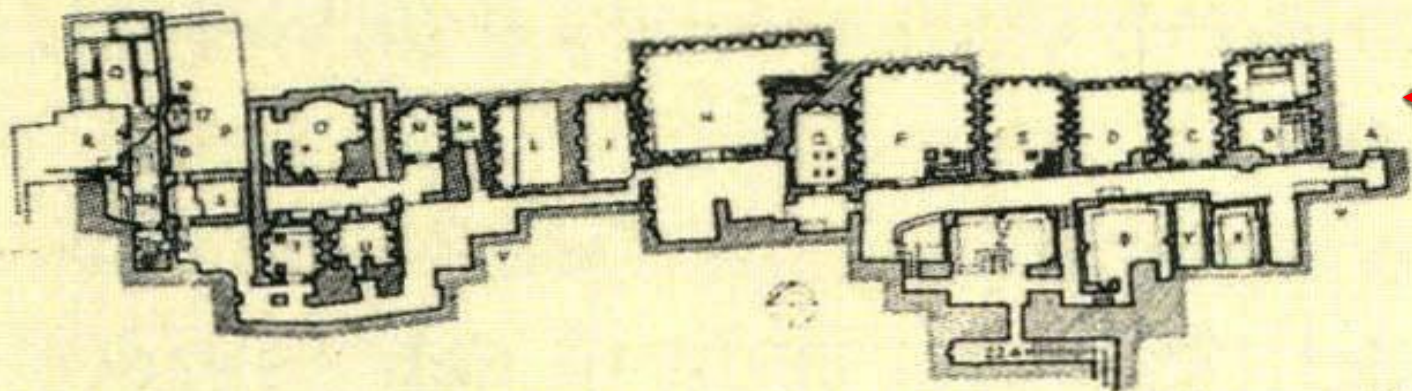
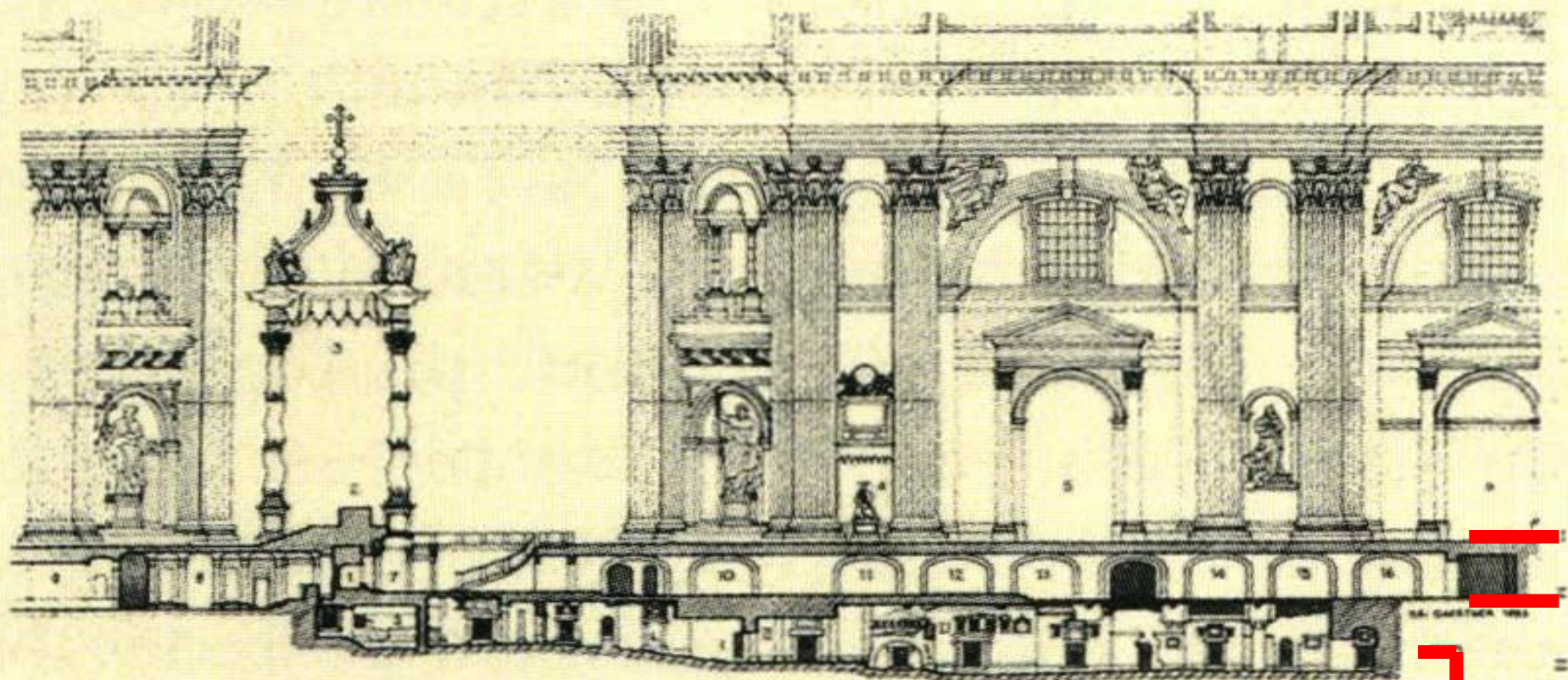
**Cisár Konštantín
pohrebisko nezničil, ale
len zasypal zeminou.**



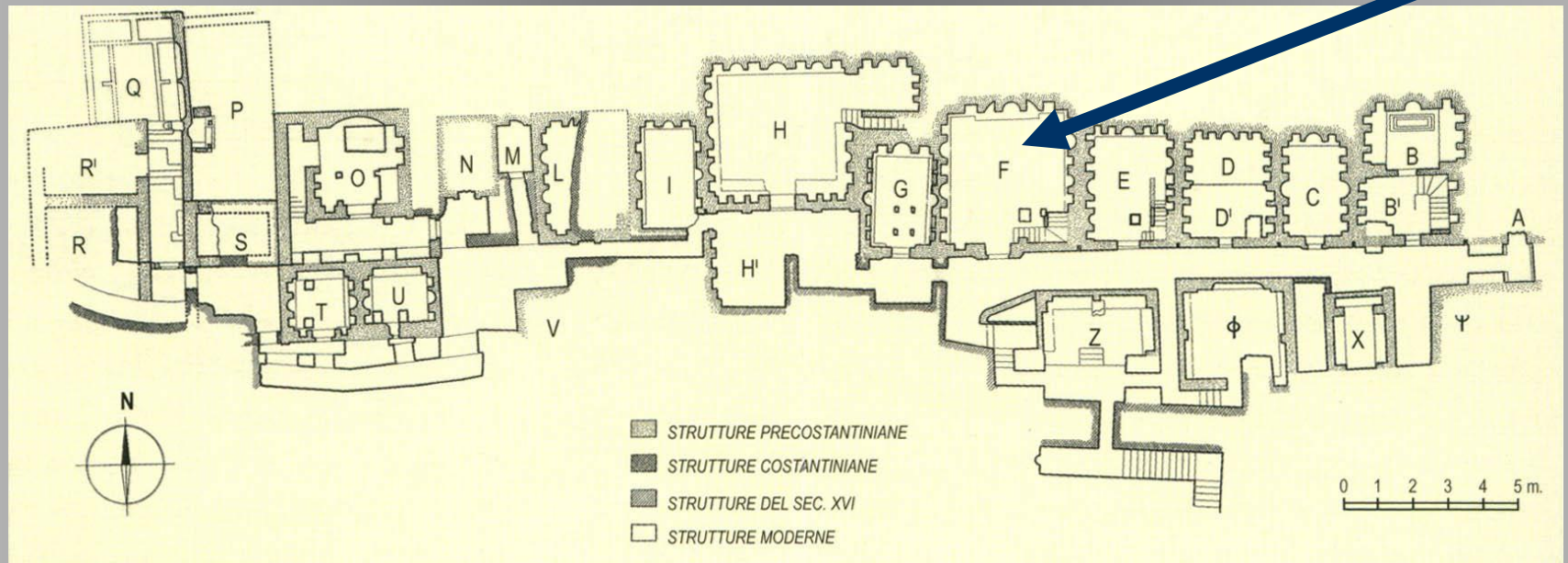
Objavené podzemie pozostávalo z 2 rovnobežných radov vyše 20 pohanských a kresťanských hrobov – mauzóleí.



... v dĺžke 70 metrov presne z východu na západ. Práce však obmedzovala váha Svätopeterského chrámu.

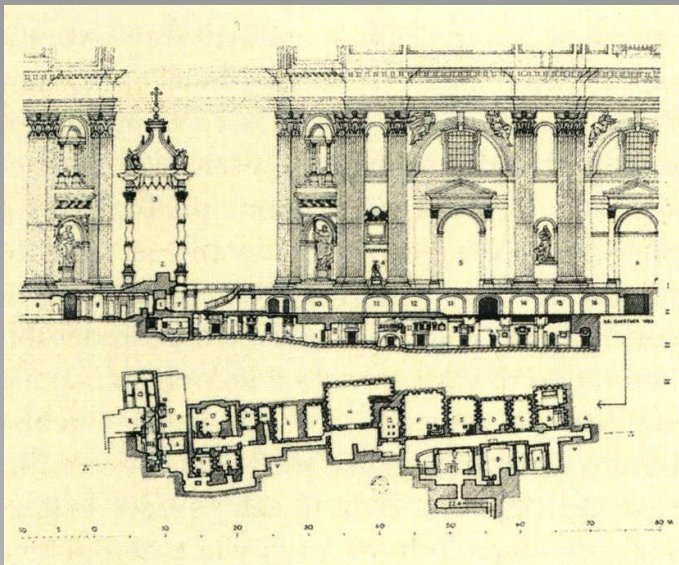
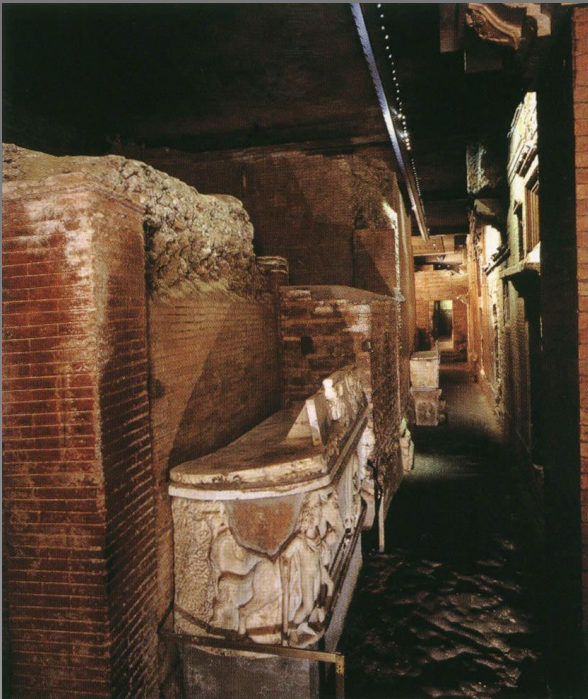


Ako prvé sa pri vykopávkach objavilo „Antigónovo mauzóleum“ označované neskôr písmenom „F“

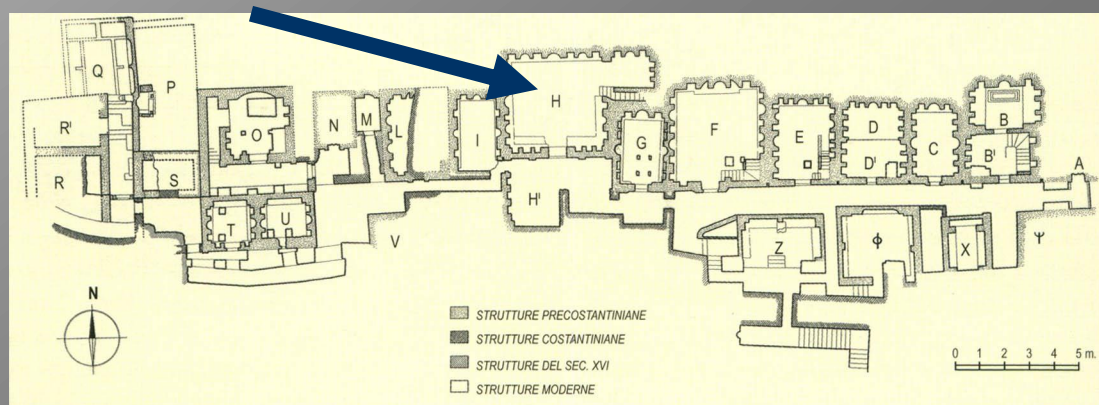


Nachádza sa pod hviezdičkou označujúcou dĺžku Svätovítskej katedrály v Prahe.

**Takto to vyzerá
v podzemí po
odstránení zeminy.**

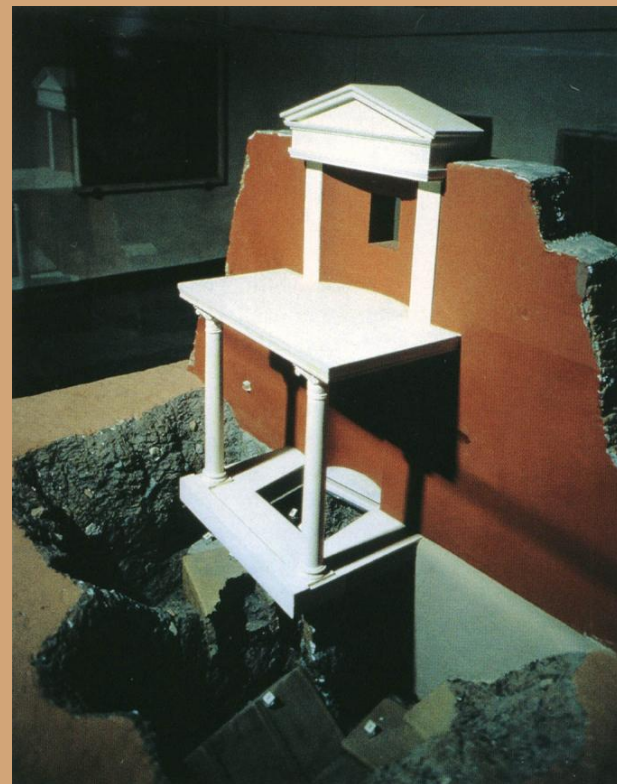
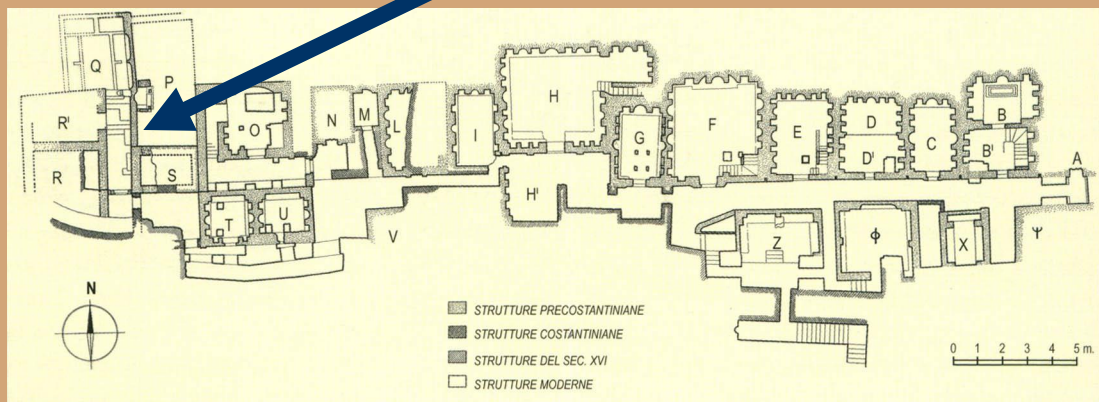


V hrobke „H“ našli dôležitý nápis:



**„Peter, pros Ježiša Krista za
svätých kresťanov
pochovaných blízko tvojich
ostatkov.“**

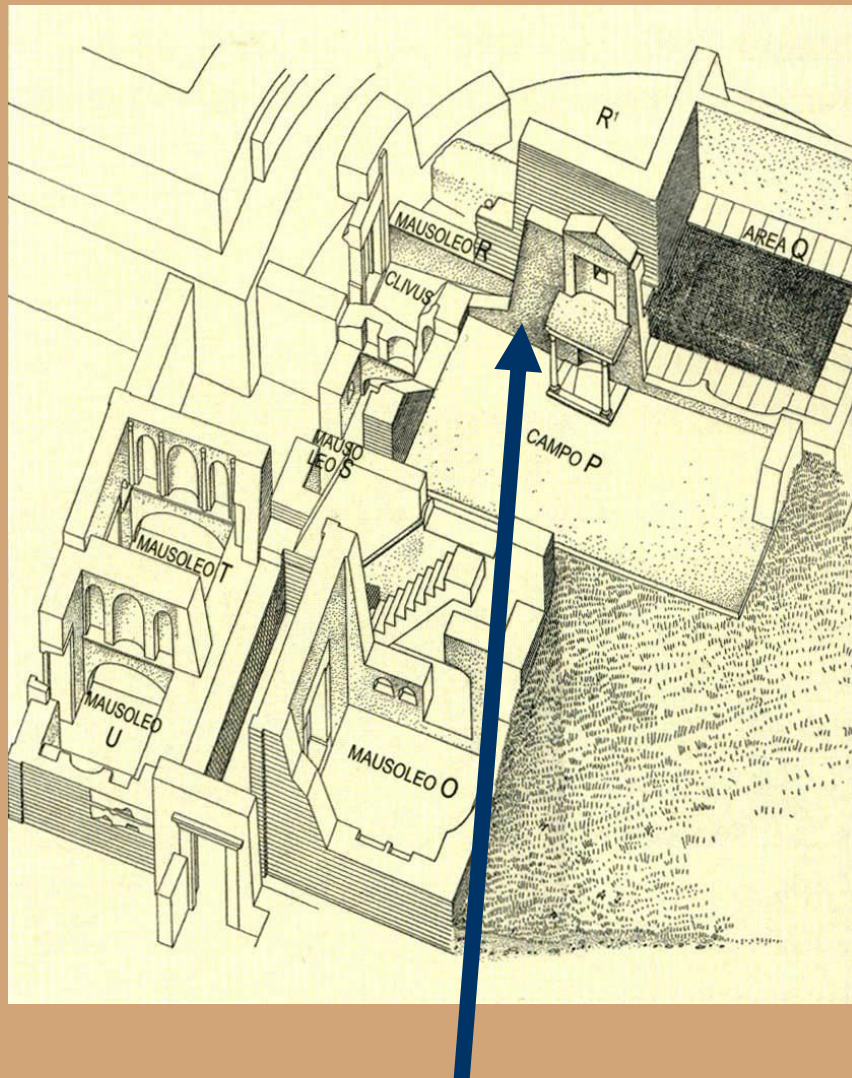
V zóne „P“, teda
v oblasti
bezprostredne pri
hrobe, stojí
„červený múr“.



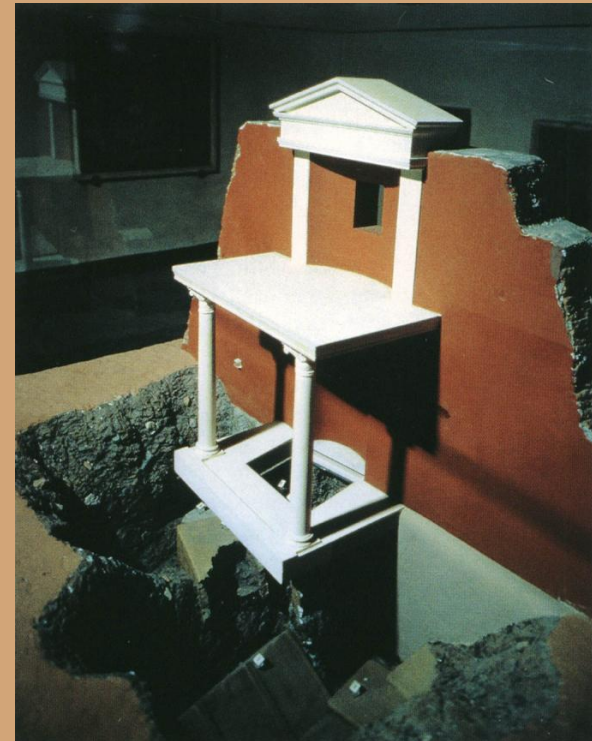
**Miesto
pôvodného
hrobu**

Svätého apoštola Petra

Pred červeným
múrom stojí
Gaiová trofej
tzv. „Tropaion“.



Červený múr



M
a
k
e
t
a

Dnes toto miesto vyzerá takto

Travertínová doska



Stĺp z bieleho mramoru



Červený múr

bol postavený okolo r. 160.
V dlažbe je otvor uzavretý
doskou, vedúci k akémusi
úkrytu obloženému
mramorovými doštičkami.

**Tu bol podľa archeológov pôvodne
hrob sv. Petra.**

**Ale pozostatky sv. Petra
sa tu nenašli.**

**Ani vo
výklenku,**

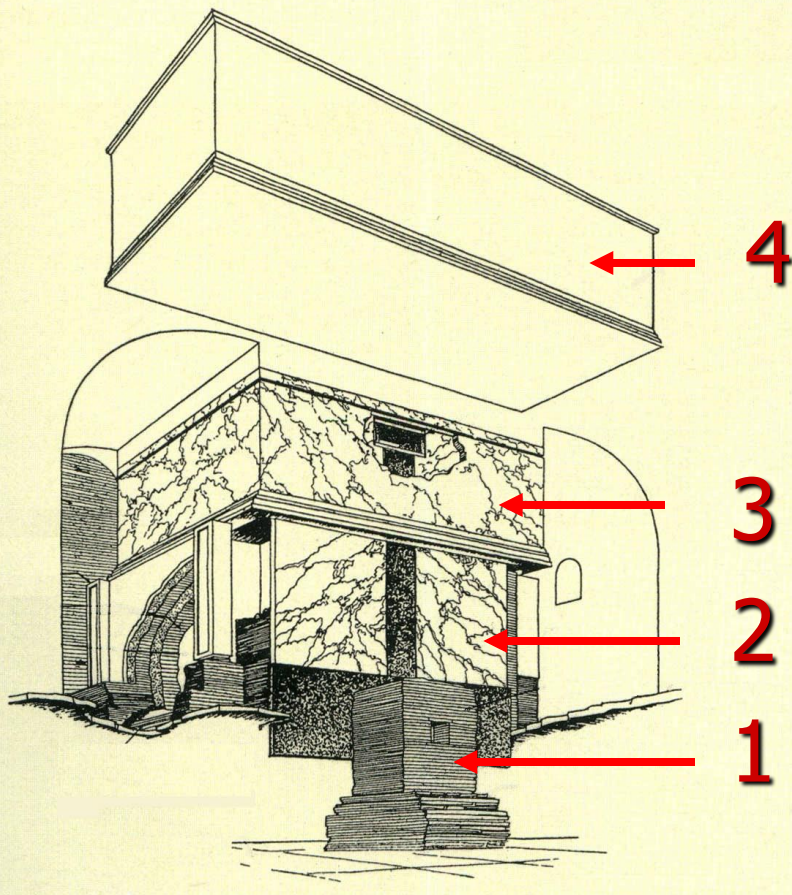
**ani v
starovekej
mramorom
obloženej
jame.**



V roku 1946 zostúpil do podzemia kardinál Sapieha spolu s ďalšími 2 kňazmi. Ukázali mu Gaiovu trofej a povedali: **„Tu bol hrob sv. Petra, ale vnútri sme nenašli absolútne nič“.**

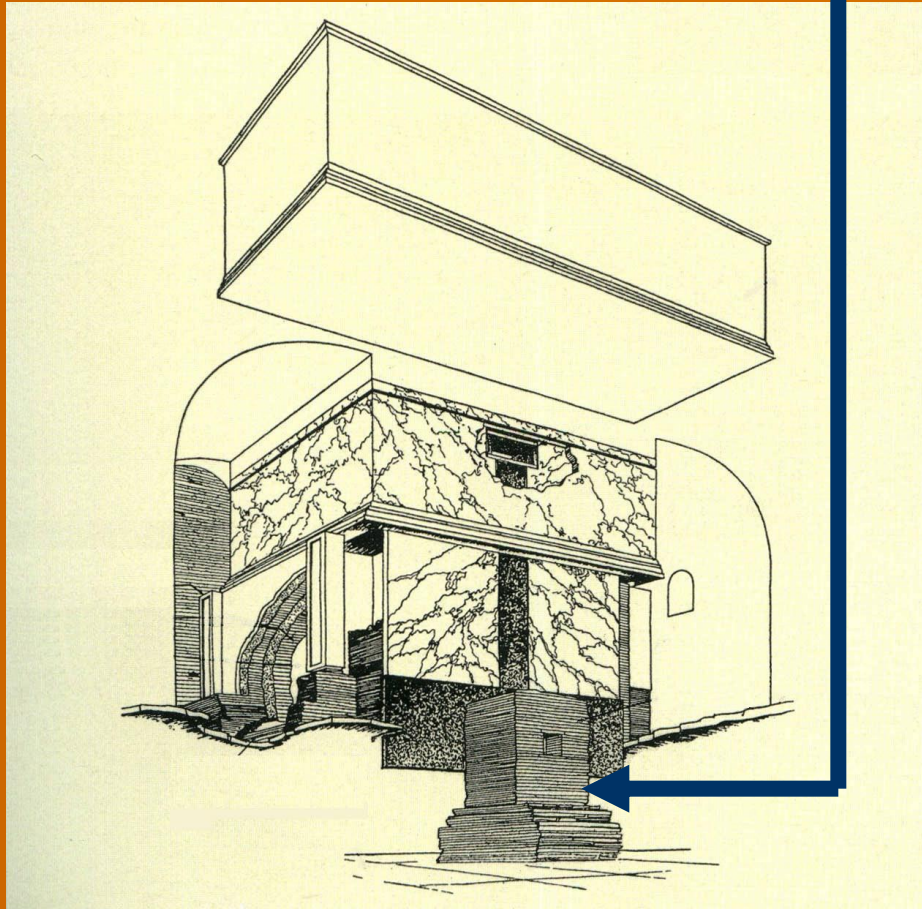
Neskôr svitla nádej.
Archeológovia spod oltára
Gregora Veľkého vyzdvihli
zdobenú schránku
s pevne uzavretým vekom.
Otvárali ju
s veľkou zvedavosťou,
ale kosti tam neboli.

Aby sme mohli pokračovať
ďalej, je potrebné si vysvetliť



postupnú
stavbu oltárov
v blízkosti
červeného
múru.

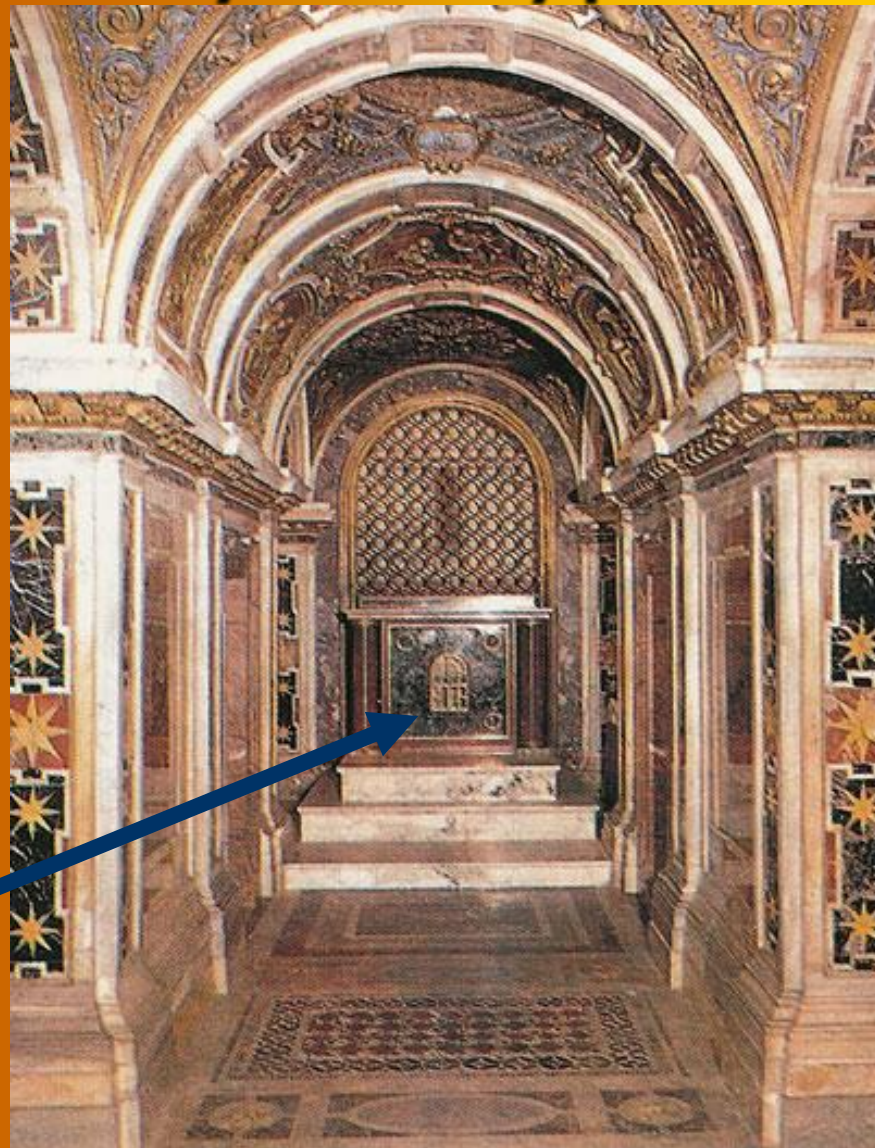
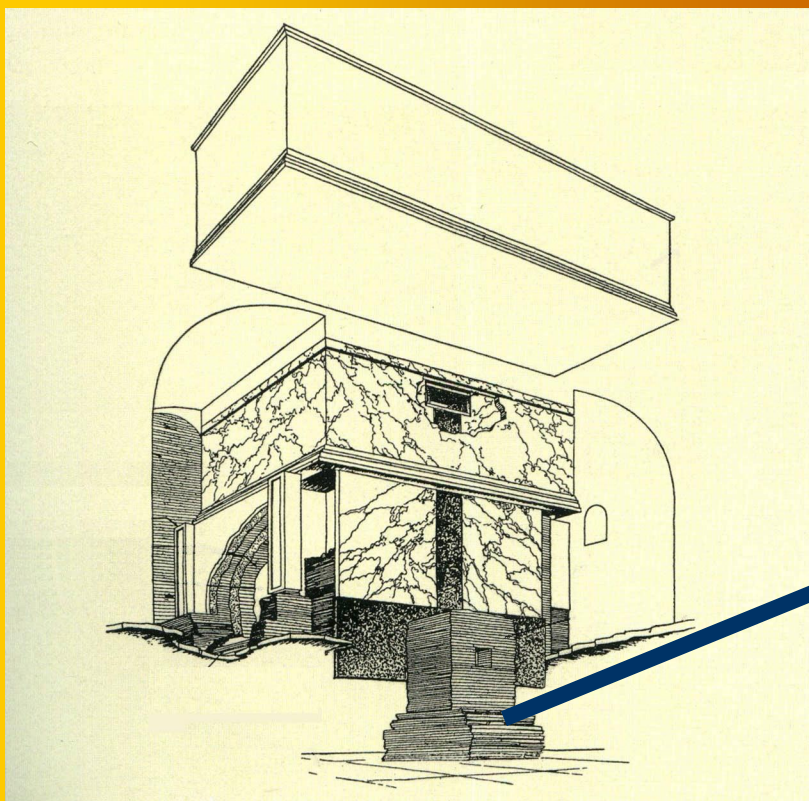
**Prvým je pomník, ktorý venoval
Konštantín – apoštolovi.**



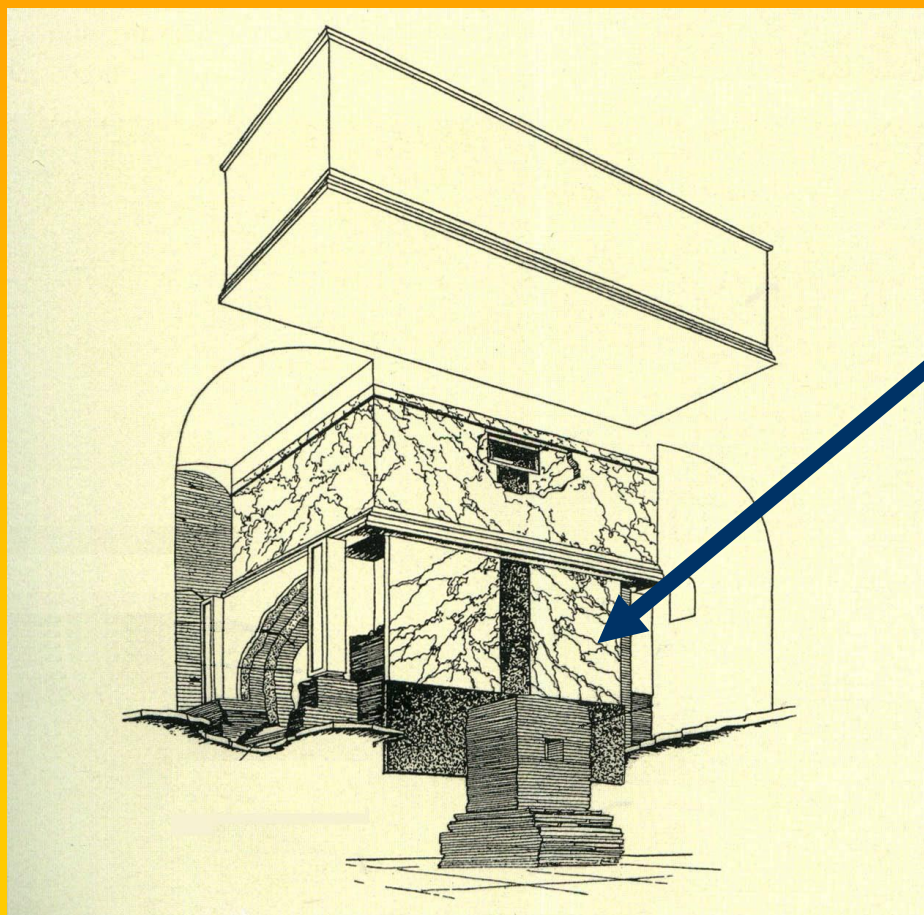
**Pochádza z osláv
pripomínajúcich
vít'azstvo na
moste zvanom
Ponte Milvio
28.10.312**

**Dnes sa nazýva
„Oltár konfesie“**

Dnes je vo Vatikánskych kryptách
v Klementínskej
kaplnke.

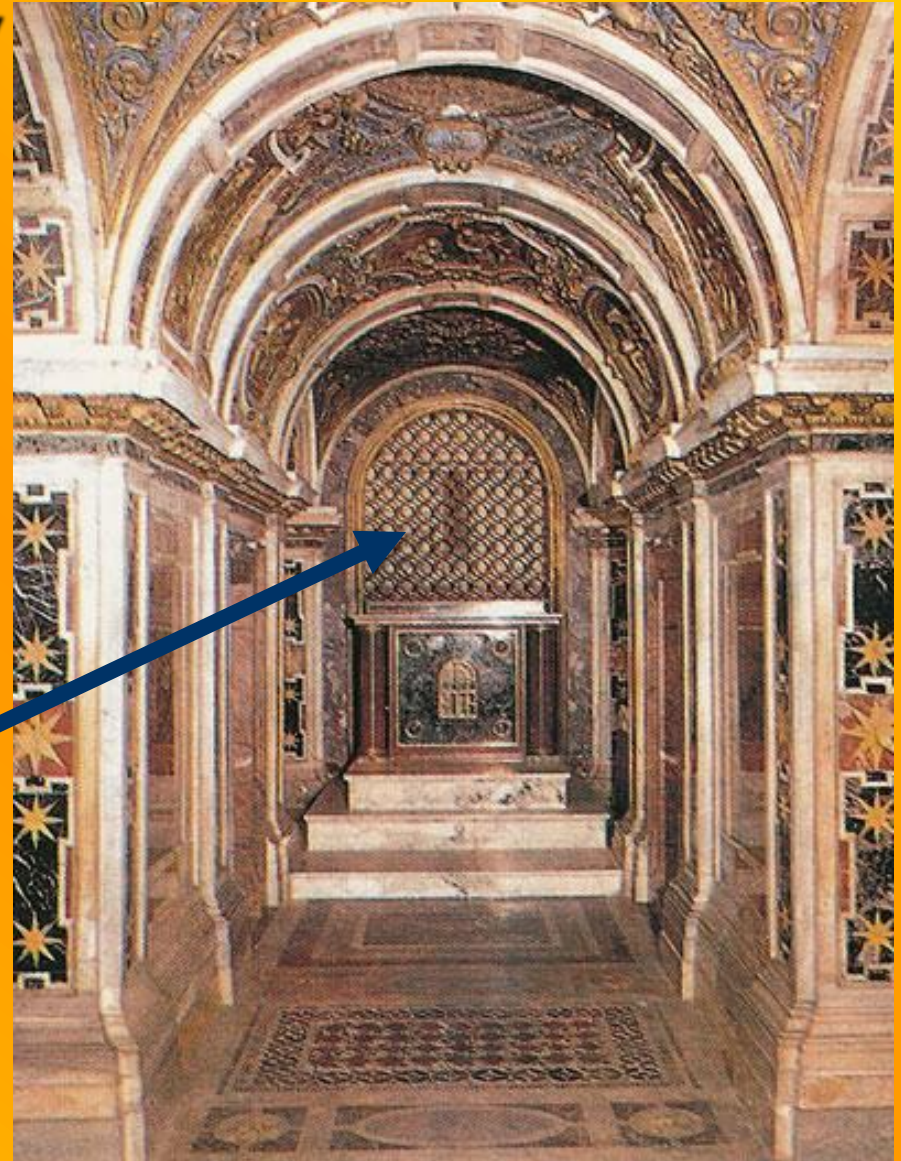
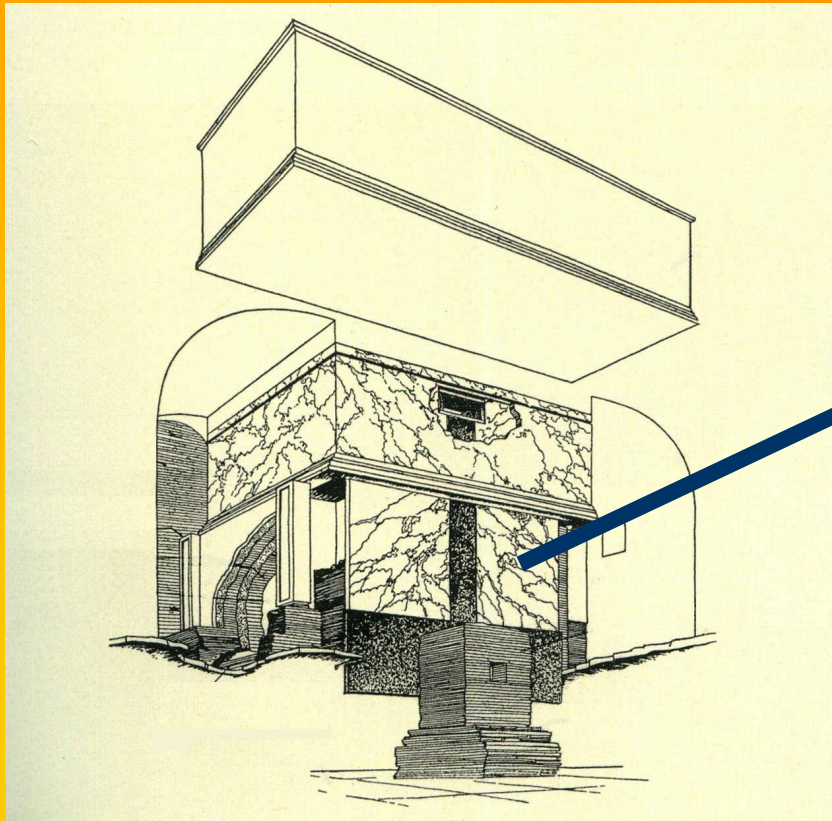


Za oltárom konfesie sa nachádza

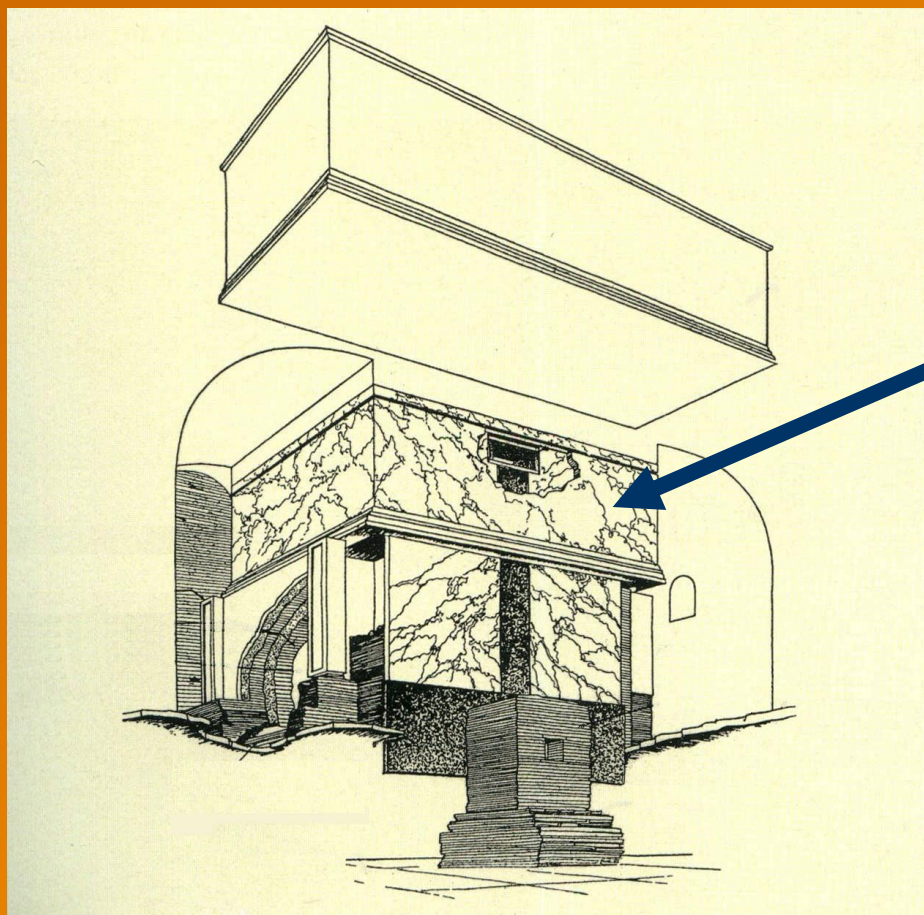


**Oltár Gregora
Veľkého
(590 - 604)**

Oltár Gregora Veľkého je aj
dnes ešte vidieť
za mrežou.

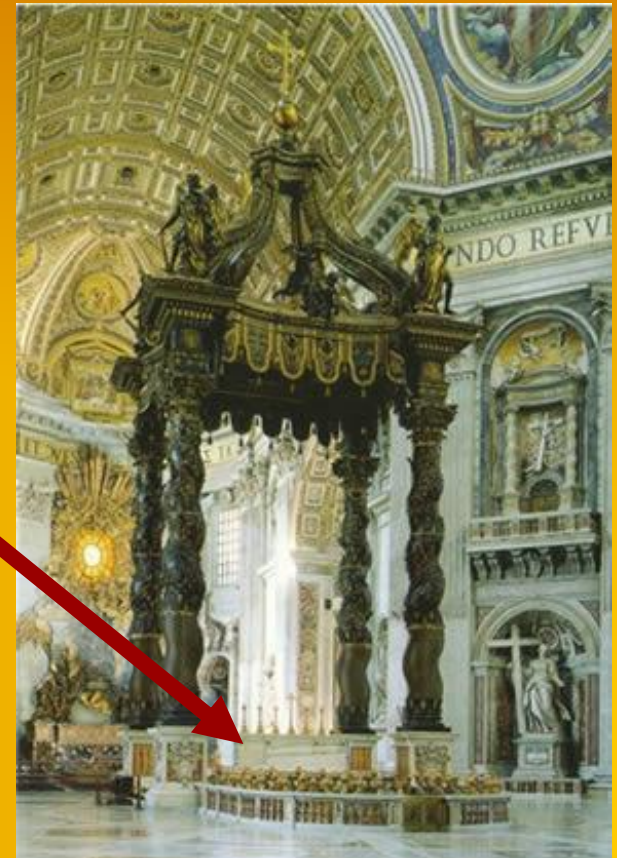
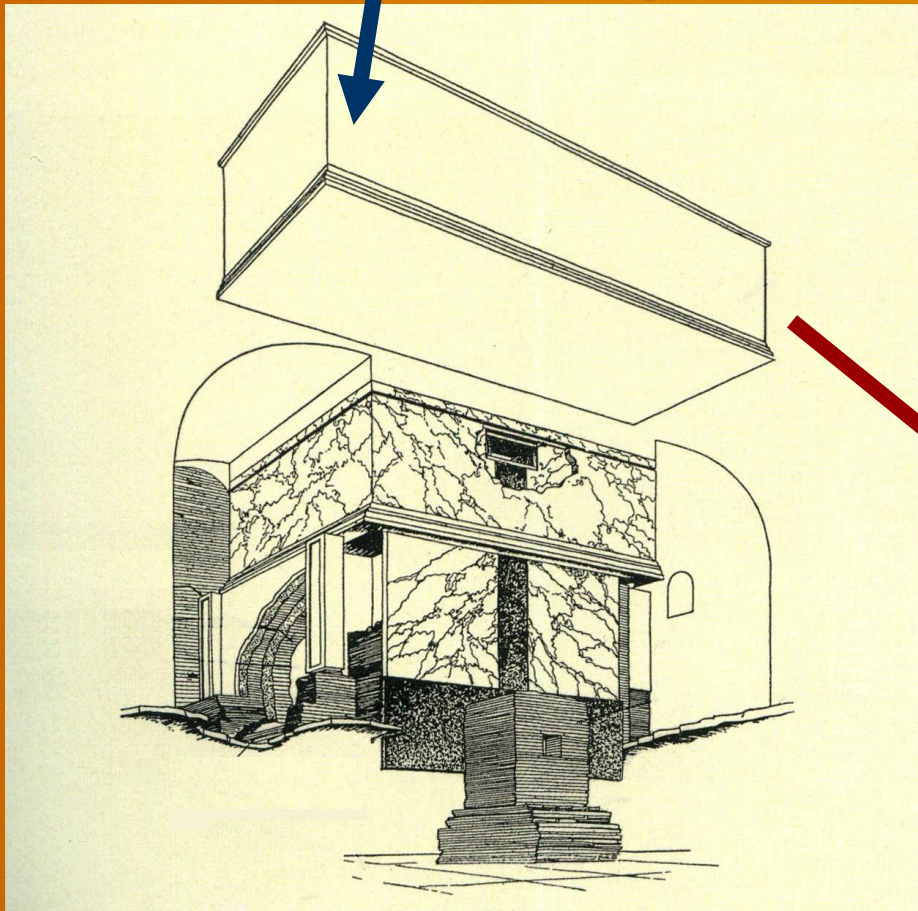


Nad oltárom Gregora Veľkého

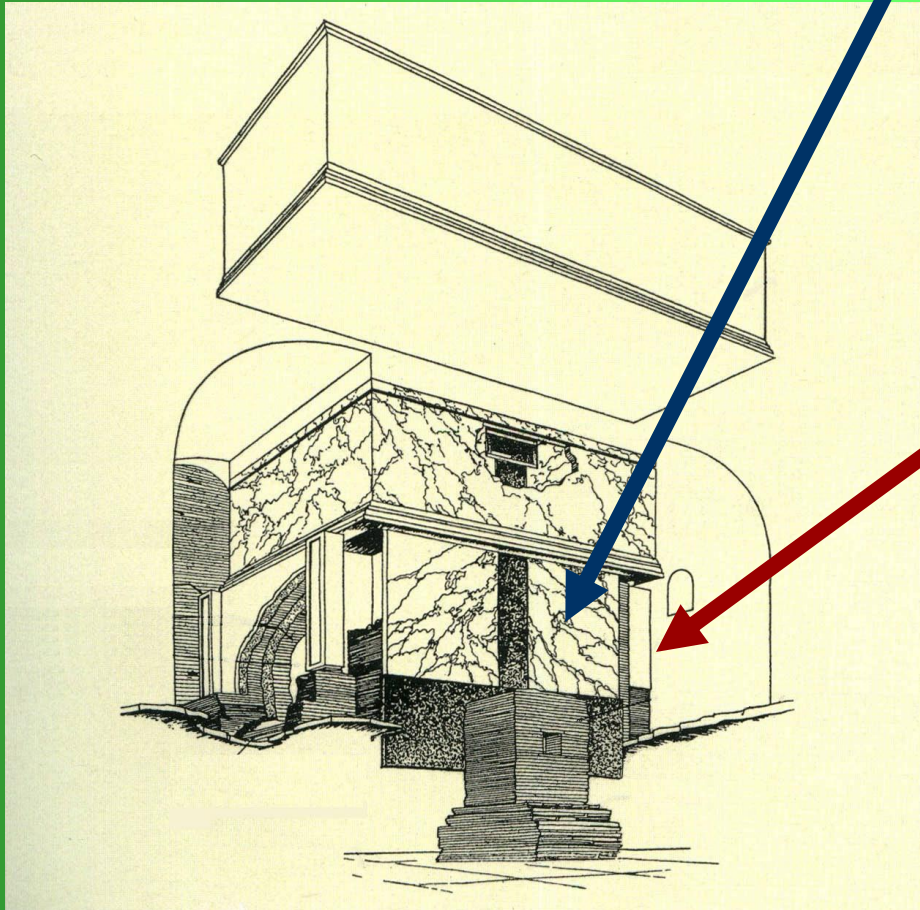


je oltár
Kalixta II.
(1119 – 1124)

Posledný je súčasný pápežský oltár Klementa VIII. (1592 – 1605)



Pre archeológov sa stal zaujímavý oltár Gregora Veľkého.

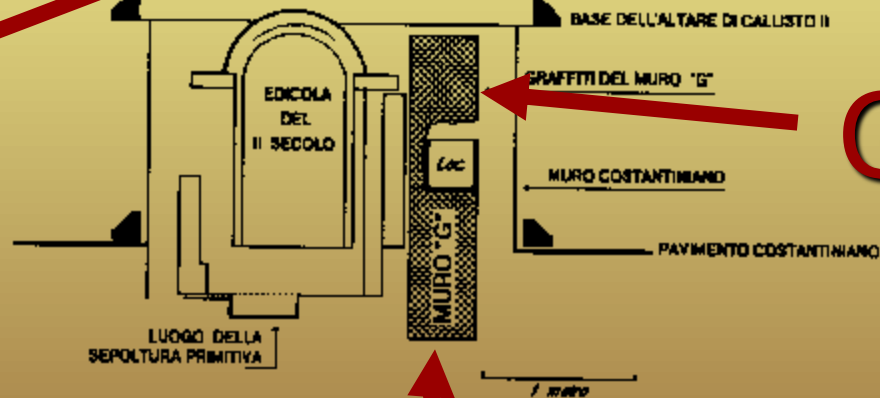


**Na boku mal
pristavané
niečo zvláštne.
Archeológovia
to nazvali
„múr G“.**

ATTUALE
ALTARE DELLA CONFESSIONE DI SAN PIETRO
(del Bernini)



Oltár
Kalixta II.



Grafiti



„Múr G“



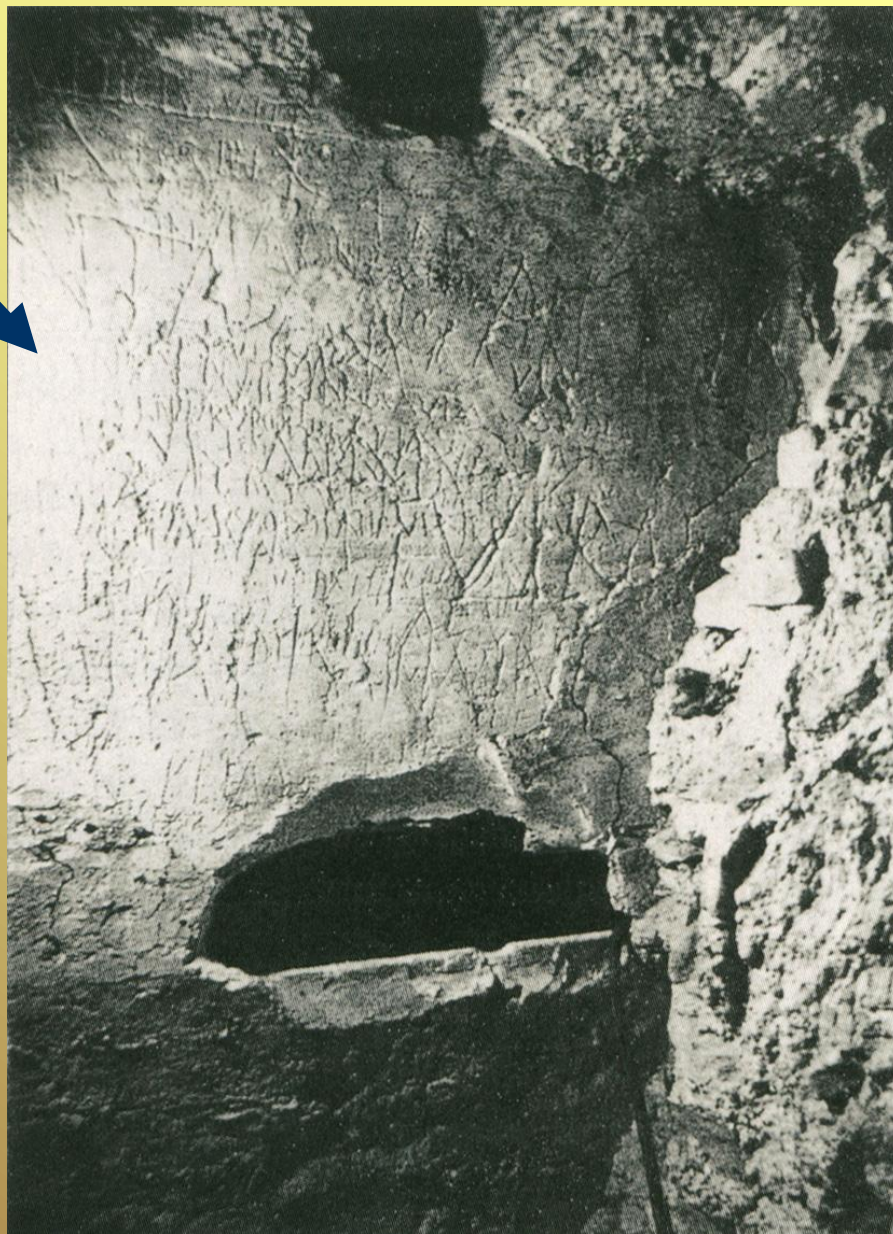
A technical diagram of a station interior. A large blue arrow points from the top right towards a wall. On the wall, there is a label "STAZIONE DI CALLISTO II" with a small arrow pointing to a specific location. Below this, another label "MURO DI" is partially visible.



Grafity na múre G.



Pútnici
prichádzajúci
k Petrovmu hrobu
tu na stenu
podľa vtedajších
zvyklostí
vyryli nápisy.



**Tomuto múru sa ale
spočiatku nepripisoval
dôležitý význam.**

**A tak to čo tam našiel
páter Kaas,
uložil do drevenej debničky
a čakalo to 12 rokov
na ďalšie skúmanie.**

Medzitým, 2. augusta 1951 archeológ
páter Ferua objavil malý kameň
s nápisom v gréčtine, pochádzajúcim
z červeného múru.



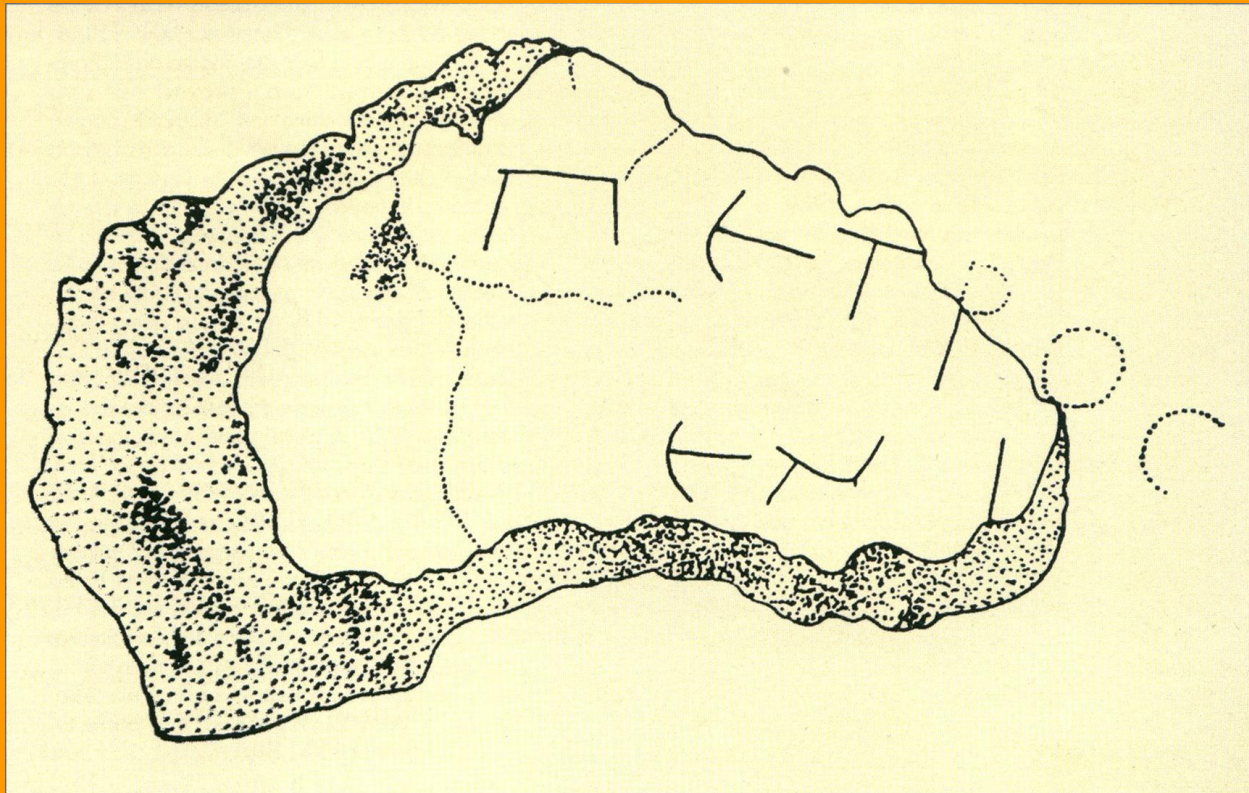
3,5 cm

5,7 cm

PETROS ENI

PETROS ENI

PETER (JE) DNU



Archeologické práce
od roku 1953 viedla znovu
profesorka
Margherita Guarducci.



Náhodou stretla spoločníka Mons.
Kaasa a vo zvláštnnej predtuche
sa ho spýtala, či náhodou nenašli
aj čosi viac. A on odpovedal:
Ale áno, v múre G.

V drevenej skrinke našli kosti zo
zemou, úlomky červenej sadry,
malé zvyšky vzácnej látky
a dva mramorové úlomky.

Tieto veci nevediac o tom, čo
skúma, nestranne prebádal
profesor Venerando Correnti.

Profesor Correnti zistil že,
kosti patrili mužovi mohutnej
telesnej konštrukcie
vo veku 60 – 70 rokov.

Experimentálne analýzy látky
zmiešanej so zemou zistili pravé
zlato, látku zafarbenú pravým
purpurom a podobnú zem, ako bola
na mieste hrobu
pod Gaiovou Trofejou.

Prečo boli kosti zabalené
do purpurovej (červenej) látky?

Červená bola v tom čase
farbou panovníka.

Petra teda pochovali
ako panovníka.

**Dodnes pápežov
pochovejú v purpure.**

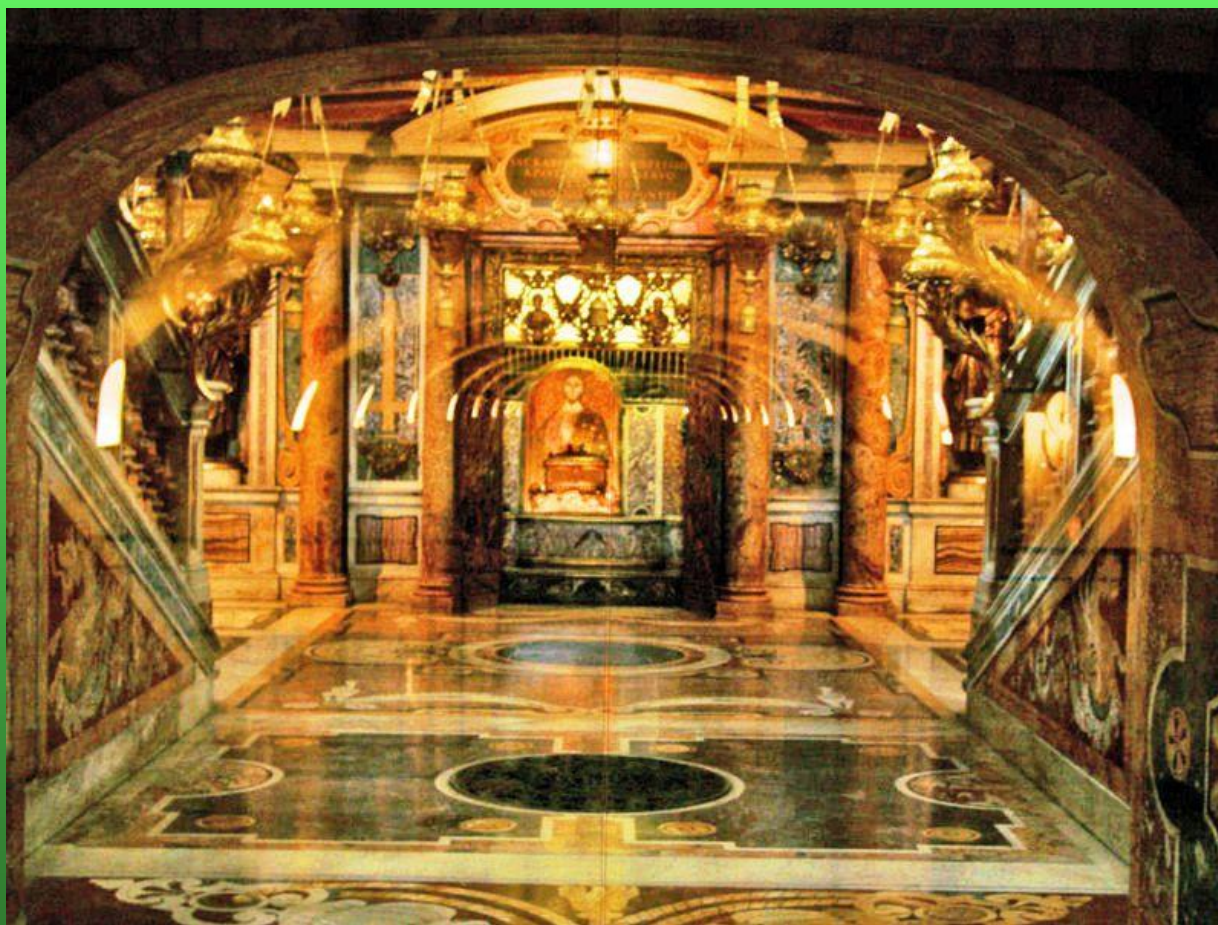


Prečo ale nenechali Petrove
kosti v jeho pôvodnom hrobe
a premiestnili ich do „múru G“?

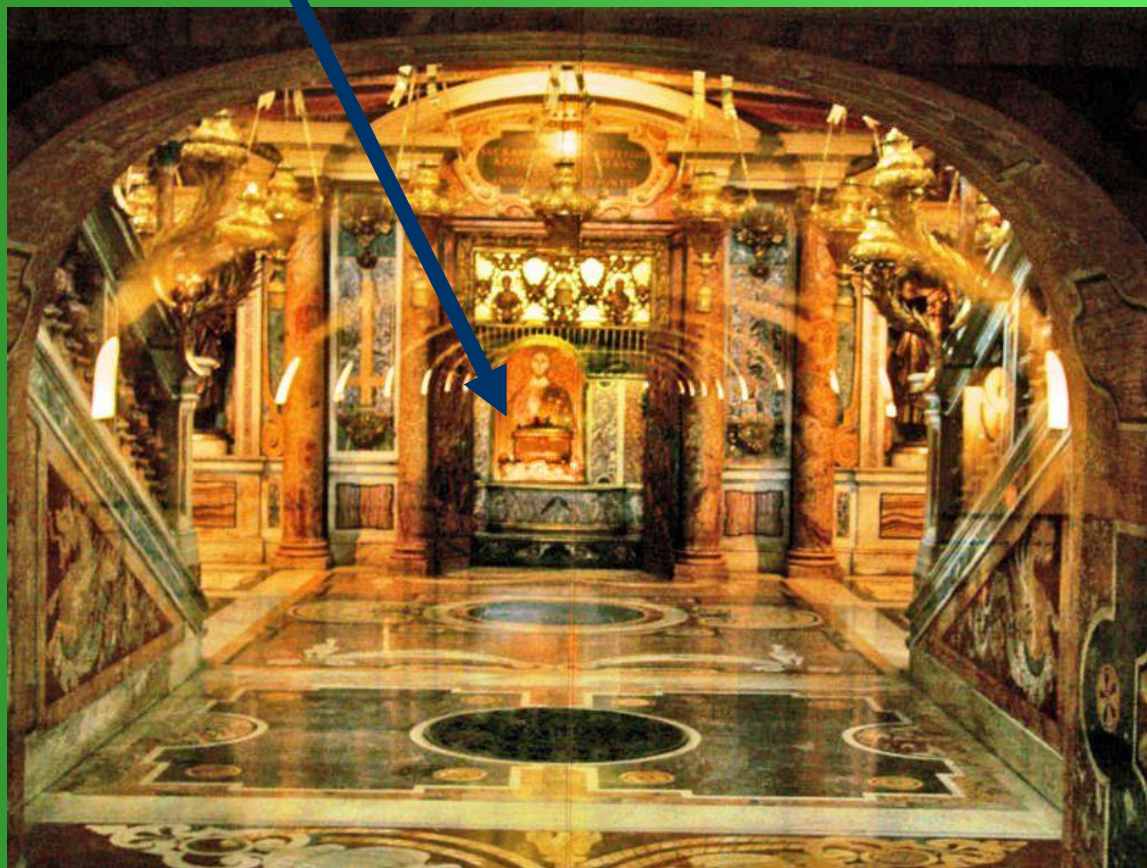
Mohlo to byť ako opatrenie pred ich
ukradnutím. Ale skôr to bol dôvod
praktický. V hrobe je veľmi vysoká
vlhkosť. Ak by kosti nepremiestnili,
tak by dodnes určite nevydržali.

Preložili ich niekedy v rokoch 321 – 326.

Pútnikov dnes privádzajú do konfesie.

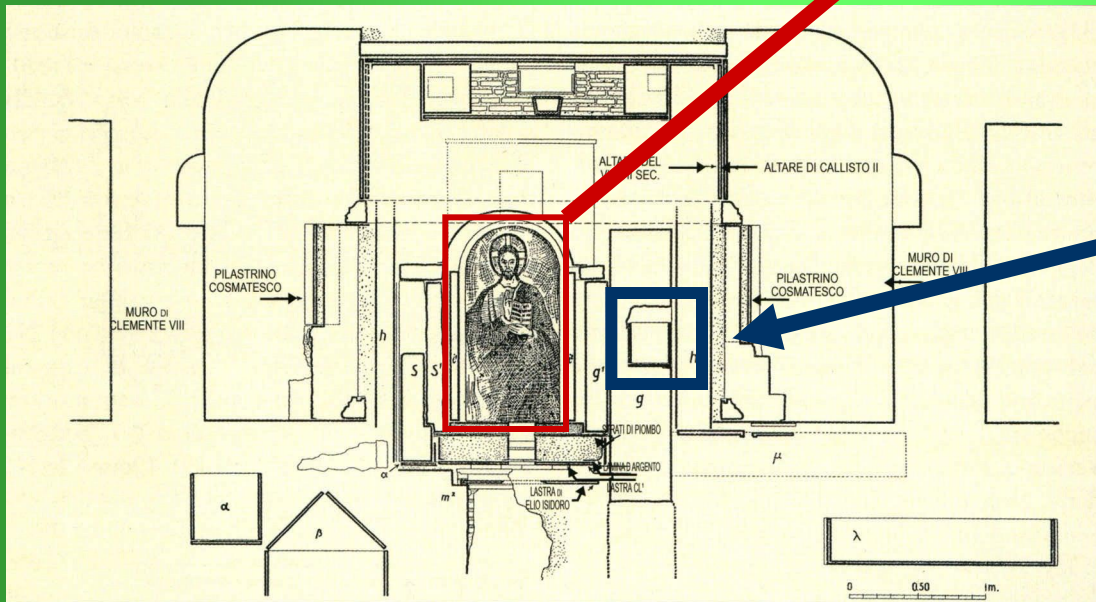
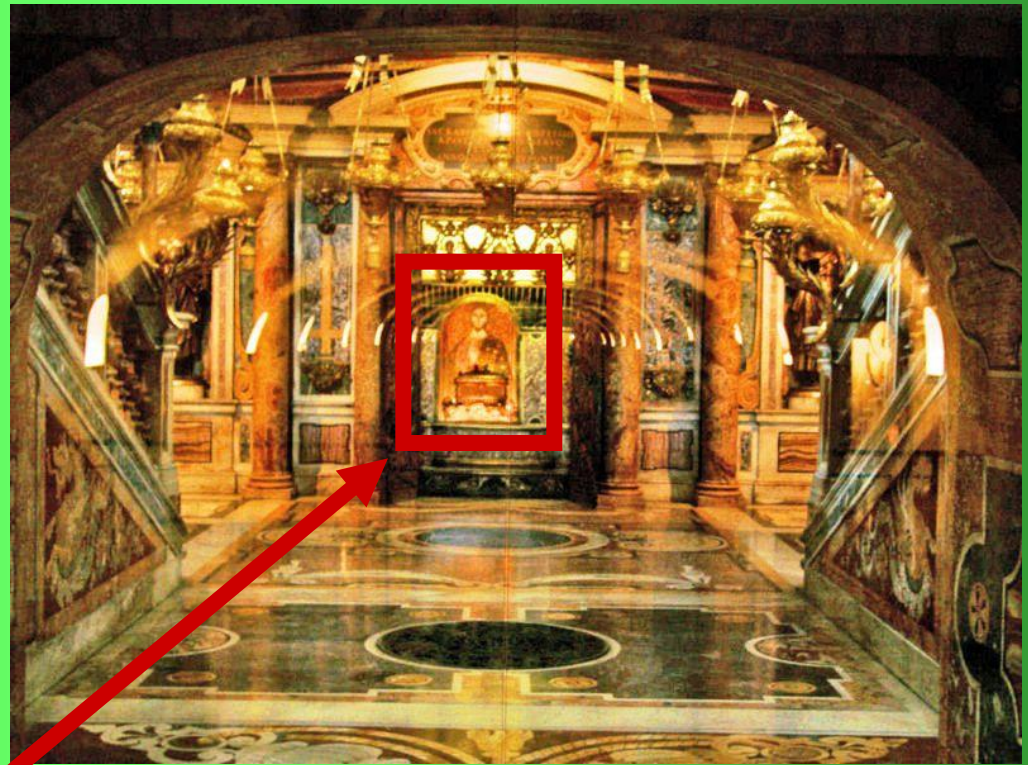


Toto ale nie je hrob sv. Petra.
V schránke sú uložené
„Páliá“ – insígnie arcibiskupa.



Pálium

**Peter
je tu
ale
blízko.**



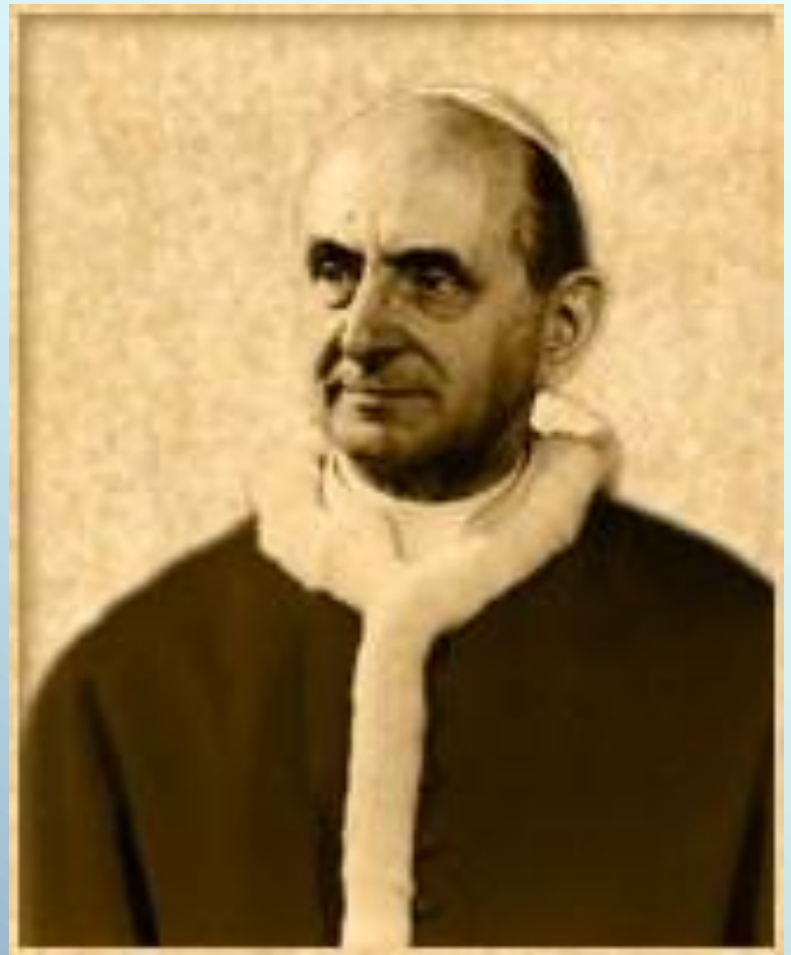
Petrove pozostatky v „múre G“.

Pápež Pavol VI. (1963 – 1978)

22. júna 1968 oznámil:

**„Relikvie sv. Petra boli
identifikované“.**

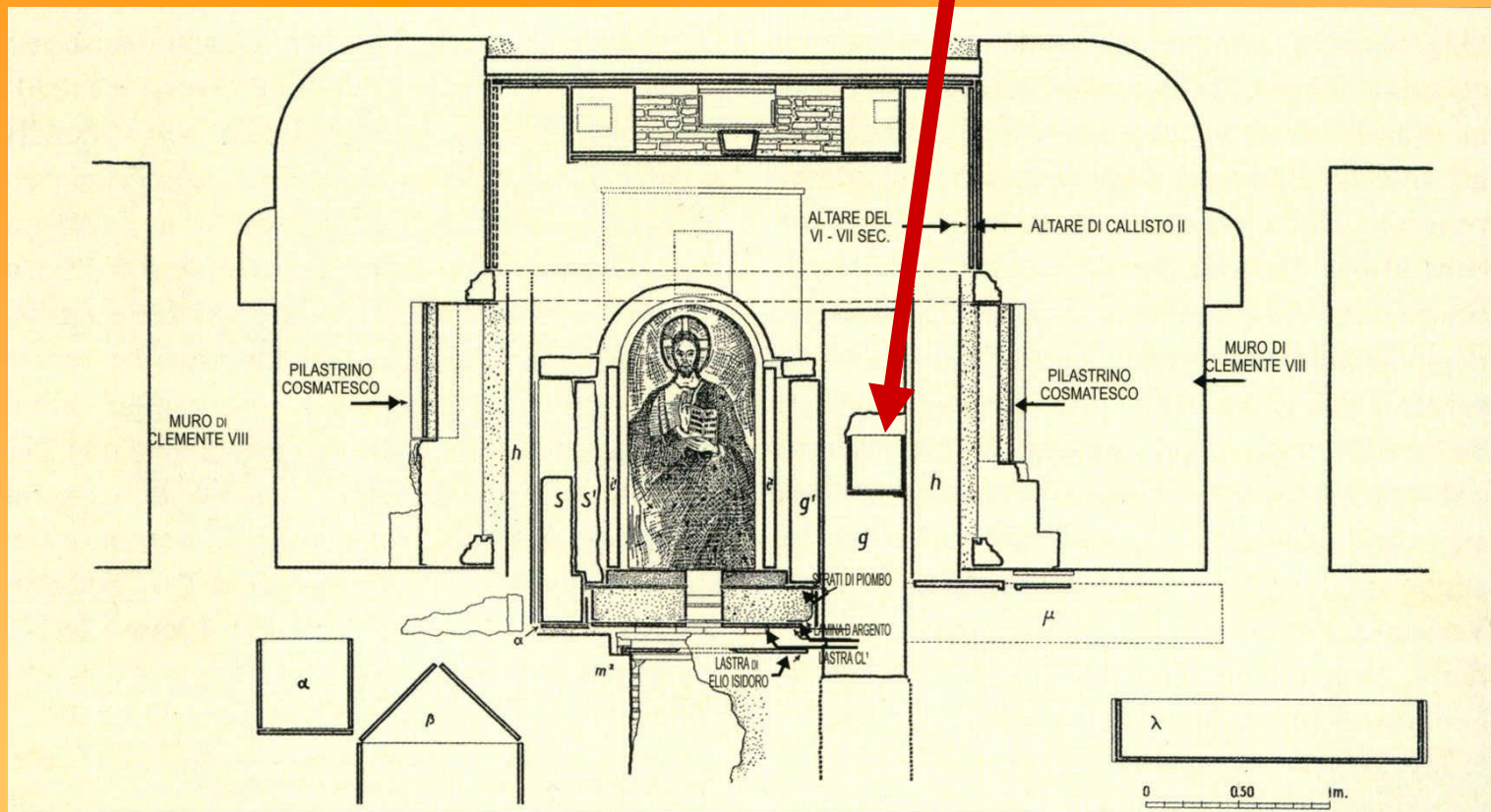
**Pápež prikázal vrátiť pozostatky sv. Petra
na miesto, kde sa našli.**



Pozostatky svätého apoštola Petra

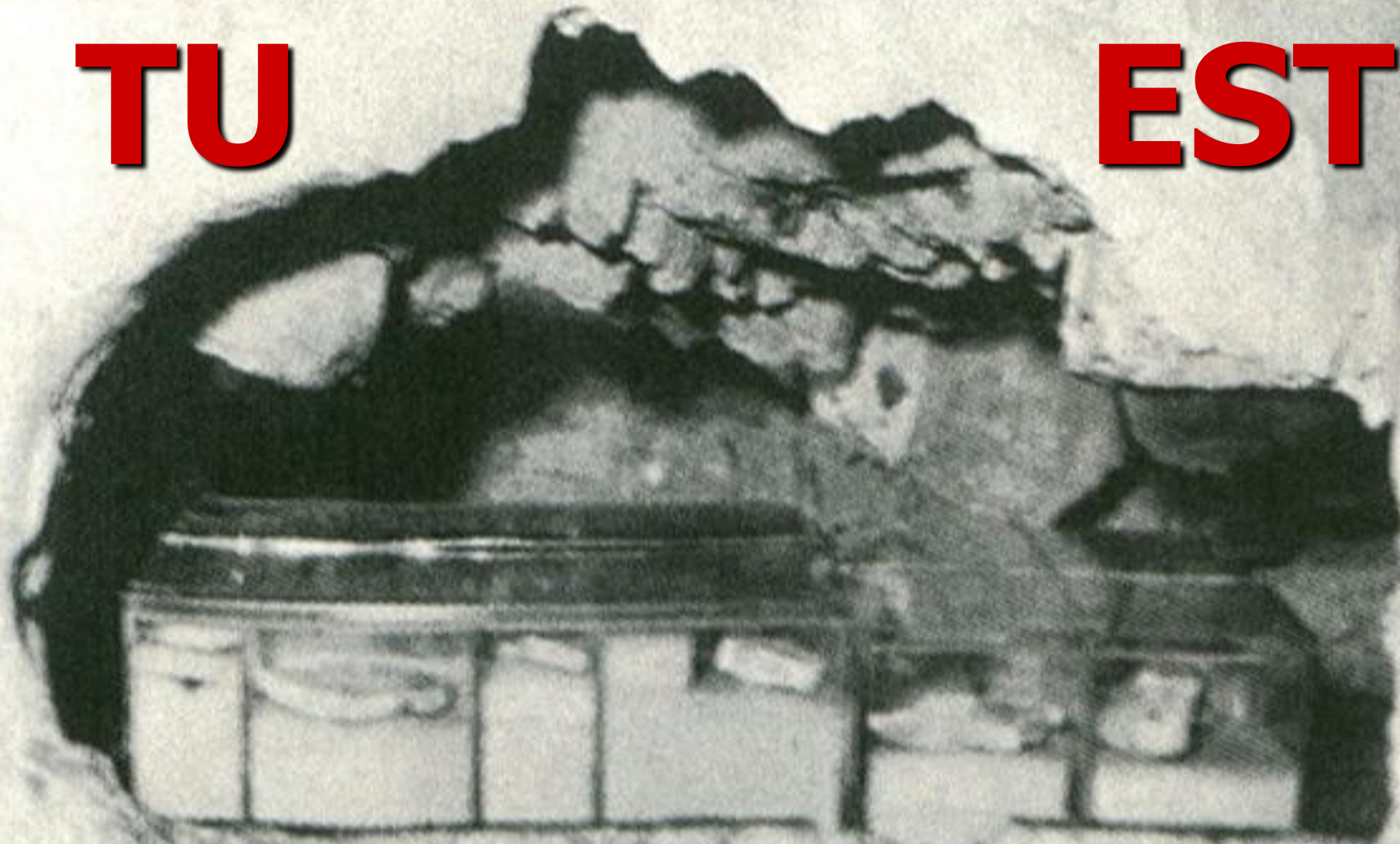
**27. júna 1968 uložili
do 29 plexisklových krabíc
a umiestnili v „múre G“
pri Gaiovej Trofrji.**

Petrove pozostatky v „múre G“.



TU

EST



P E T R U S

KONIEC

POUŽITÁ LITERATÚRA

- *Kardinál Poupard, Sprievodca Rímom*, Nové mesto 2000
- *Jozef Hal'ko, Tam, kde zomrel Peter*, Daka Bratislava 1993
- *Angela Cianfarini, Luoghi Vaticani*, ATS Roma 2000